Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!
ÇARŞAMBA 2 MAYIS 1979
500 KURUŞ

Tunceli'de olaylarla sahte solun zorbalığı

● Tunceli halkı, Türkiye'nin dört bir yanındaki bilmem kaç grup arasındaki bu kan davasından bıktı usandı artık

5. sayfada

Moskova yanlıları İzmir'de "İGD savaş alanına" diye yürüdü

Halk, kışkırtıcıları yalnız bıraktı

İzmir halkı TKP'nin mitingine katılmak bir yana sokağa bile çıkmadı

Dün İzmir'deki gösteriler dolayısıyla olağanüstü güvenlik tedbirleri alınmıştı. Mitinge katılanlar, polis tarafından tek tek arandılar.

● TKP yanlısı sendika ve derneklerin, tüm Türkiye'den İzmir'e toplayabildikleri bütün insanları getirmişlerdi

● Maden-İş Başkanı Türkler konuşmasında sık sık Rusya'yı övdü

● İzmir dışındaki illerde yapılan gösteriler de sönük geçti

HABER MERKEZİ

Dün, TKP yanlısı sendikaların, derneklerin ve çeşitli sahte solcu grupların İzmir'de ve yurdun diğer yerlerinde düzenledikleri gösteri ve yürüyüşler sönük geçti.

İzmir Mitingine TKP bütün ülke çapındaki güçlerini taşıdığı halde mitinge ancak 20 bin kadar kişi katıldı.

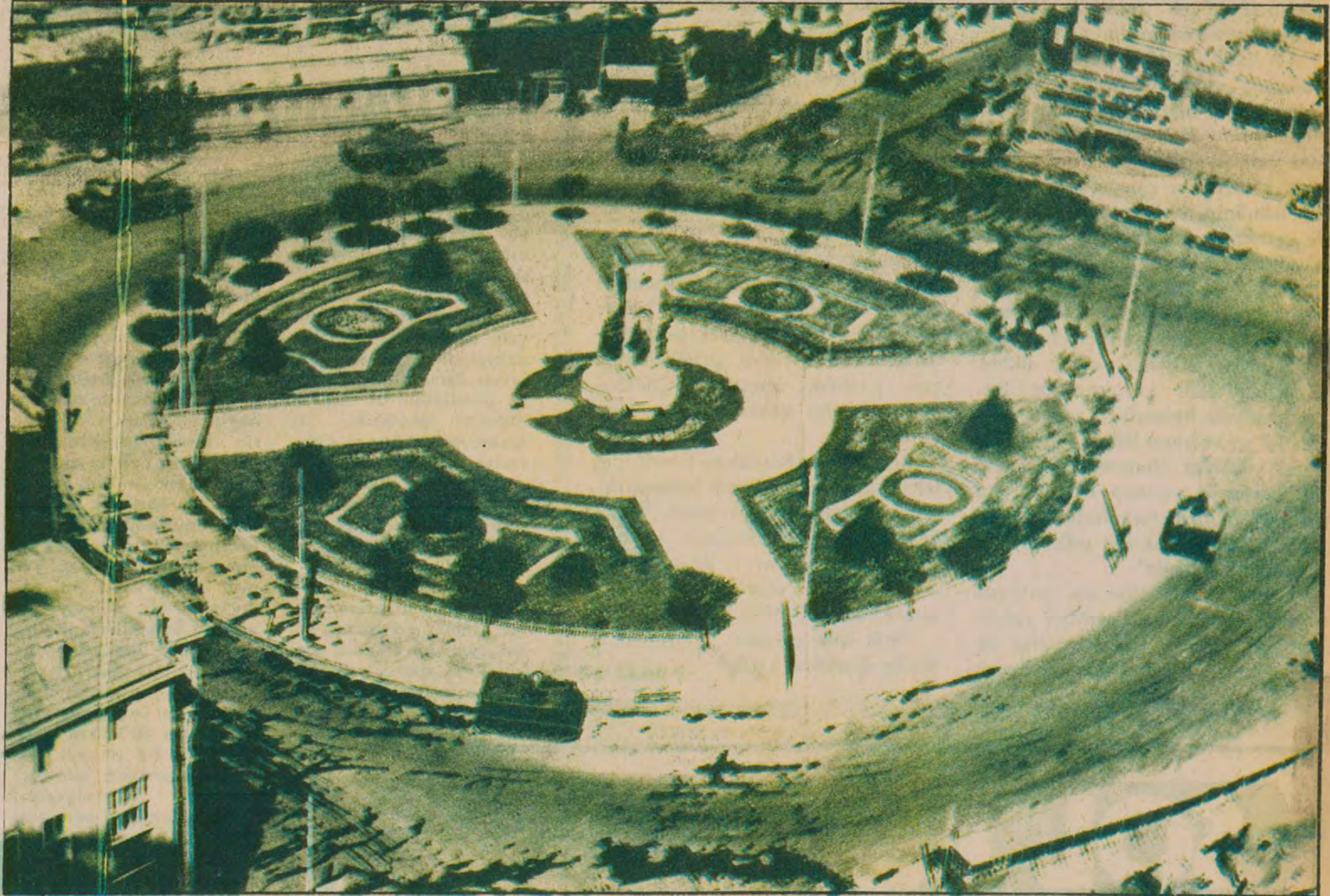
Öte yandan maceracı grupların kendi dar taraftar çevreleri dışında

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Sahte TKP, günlerce yaptığı çağrılarla Türkiye çapında tüm güçlerini İzmir'e yığmasına rağmen, 20 bin kişilik bir kalabalığı ancak toplayabildi. Miting alanı İGD'nin çeşitli şubelerine ait pankartlardan geçilmiyordu. İşçi sınıfı ve İzmir halkı ise mitingi uzaktan seyretmeye bile gelmedi.

Moskova'nın kışkırtma ve "savaş" çığlıklarının sonu: Kuşku, tedirginlik ve bomboş sokaklar...

1 Mayıs 1979'da Taksim Alanı... Sahte TKP günlerce "sıkıyönetime karşı mücadele bayrağını bu alana dikmekten" bahsetmiş, halkı kışkırtmış, DİSK yöneticileri ise, "TKP"nin kışkırtmalarının kuyruğunda gözükara bir maceraya kalkışmıştı. Şimdi, "TKP", İzmir'de bir ihanet gösterisi yapmakta, DİSK yöneticileri sıkıyönetim nezarethanelerinde "amacımıza ulaştık" yollu demeçler yayınlamakta ve Taksim Alanı, onlarca tank ve askeri araçla, dikenli tellerle çevrilmiş. İşte Sovyet kışkırtıcılığının ve bölücülüğün ülkemizde yarattığı manzara...

Güneş: "Toplam 1706 kişi gözaltında"

● Resmi açıklamaya göre İstanbul'da 987, Ankara'da 665, diğer illerde 54 kişi gözaltına alındı

ANKARA (ÖZEL)

1 Mayıs toplantı ve gösterilerinin büyük bir kısmının sona ermesinden sonra saat 18.15'te bir basın toplantısı yapan İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, İstanbul'da Sıkıyönetim Komutanlığı emirlerine uymamaktan 405, korsan miting düzenlemekten 582, Ankara'da korsan miting düzenlemekten 665 kişi, izinli gösterilerin yapıldığı diğer illerde yasalara aykırı davranışlarda bulunmaktan 54 olmak üzere, toplam 1706 kişinin

(Devamı sa.5,sü.9'de)

İstanbul'da gösteriye kalkışanlar toplam 600 kişiyi bulmadı

● Sokağa çıktıkları sırada gözaltına alınanlar arasında Behice Boran da vardı

İSTANBUL (ÖZEL)

Sokağa çıkma yasağının ilan edildiği İstanbul'da halk 1 Mayıs'ı evlerinde geçirmek zorunda kalırken, bazı sahte solcular "gösteri yapmak" gerekçesiyle sokaklara çıktılar. Bu olaylar sırasında 600'ü aşkın kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

Sabah Merter'deki DİSK Genel Merkezi önünde toplanan, aralarında kızların da bulunduğu 250 kişi gözaltına alındı. Bu grubun içinde bulunan TİP Genel Başkanı Behice Boran'da polisler tarafından götürüldü.

Ayrıca Pangaltı'da 87 kişi ile, Şişli'de 62 kişi ve Bayrampasa'da yürü-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

İstanbul'un en hareketli merkezlerinden, trafiğin en yoğun olduğu noktalardan biri olan Köprü dün bomboştu. Köprünün iki başında görevliler kimlik kontrolü yapıyordu.

İstanbul'dan izlenimler

SÖNEN BALON

Günlerdir süren tartışmalar herkesin gözünü Taksim Meydanına çevirmişti. 1 Mayıs'ı evlerinde geçiren İstanbullular bütün gün "Acuba Taksim Meydanında neler oluyor?" diye merak edip durdular.

Taksim geceden itibaren tanklar ve zırhlı araç-

(Devamı Sa. 7 Sü.1'de)

BAŞYAZI

Bu boş meydanları kim hazırladı?

Dün İstanbul'da sokaklar bomboştu. Taksim alanı zırhlı araçlarla çevrilmişti. 4,5 milyon insan evlerine kapanmıştı. Bu güzelim şehrin üzerine bir sessizlik, bir hüzün çökmüştü. Demir Döküm'ün, İzsal'ın, Uzel'in işçileri de evlerindeydi. Hepsi yüreklerinde bir sıkıntı, 1979'un 1 Mayıs'ına gelmişlerdi.

1 Mayıs işçi bayramıdır. Bütün dünya işçilerinin birlik, dayanışma ve mücadele günüdür. Dün Türkiyeli işçiler bu mücadele gününü meydanlarda kutlayamadı. Yüreğinde hırs ve hınçla, Türkiye'yi bu duruma getirenlere lanet okudu. Tüm Türkiye halkı, ülkemizin bu hale gelmesine sebep olanlara lanet okudu.

(Devamı Sa. 7 Sü. 10'da)

Aydınlık

Bursa'da gazetemizin satışı Emniyet Müdürlüğü tarafından engellendi

● Bu kanunsuz uygulamayı ilettiğimiz İçişleri Bakanı Güneş, "olmaz böyle şey" dedi

İSTANBUL (ÖZEL)

Gazetemizin 1 Mayıs tarihli dünkü nüsnası, Bursa'da, Bursa Emniyet Müdürlüğü'nün yasadışı bir uygulaması sonucu toplatıldı.

Temas ettiğimiz Bursa Cumhuriyet Savcılığı, gazetemiz hakkında hiçbir soruşturmanın olmadığını ve toplatma için ne kendilerinin bir talebinin, ne de bir mahkeme kararının bulunmadığını belirtti.

Bu arada, Bursa Emniyet Müdürlüğü 1. Şubesi'nde görevli ve adının "Komiser Aysel" olduğunu söyleyen bir hanım, "gazeteniz tetkik için bayilerden toplanmıştır, bütün sayı-

(Devamı Sa.7. Sü.9'da)

AYDINLIKTA

Sina Çıladır

Silkele Ecevit!..

AP taktisyenleri son günlerde yeni bir slogan sundular piyasaya:

– Silkele Demirel, düşecekler!..

Bu slogan şu sıralar AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'le birlikte yurdun köşe-bucağını dolaşıyor; kah AP taraftarlarının ağzından ses olarak kah dövizlerin-pankartların üzerinde yazı olarak Ecevit hükümetinin içinde bulunduğu krizi cilalıyor!..

Aslında Ecevit hükümetini silkelemeye gerek yok. Ecevit hükümeti zaten dökülüyor! Bu yüzden AP Genel Başkanı kendisini dinlemeye gelenlere dişe dokunur şeyler söyleyemiyor. Halkın zaten gırtlağına kadar içinde bulunduğu çeşitli sorunları tekrarlamakla yetiniyor; bir de çakar-almaz anti-komünizm silahını tekrar tekrar ateşlemeye çabalıyor!...

Demirel hata ediyor, sorumsuzca davranıyor. Demirel'in sorumsuzluğu namlusu çoktan karıncalanan anti-komünizm silahını ateşlemeye çabalaması değil. Çünkü bu silah halk kitlelerini artık korkutmuyor. Halk kitlelerindeki sıçramalı uyanış, Demirel gibilerin anti-komünizm edebiyatını artık çürüğe çıkardı... Demirel'in sorumsuzluğu, ülkemizin çözümü en acil sorunlarını klasik iktidar-muhalefet sürtüşmesi içine sıkıştırması! Demirel o havada ki, Başbakanlık koltuğu kendisine bugün ikram edilse, Türkiye'nin sorunları sanki yarın çözülüverecek!...

Oysa Türkiye'nin sorunları Demirel'i ve partisini çok aşıyor. Türkiye'nin bugünkü başlıca sorunları, faturası durmaksızın halk yığınlarına uzatılan ekonomik bunalım ile anarşidir.

2.MC hükümeti ekonomik bunalım ile anarşi sorununu çözememişti. Peki çözülebilir miydi? Tabii çözemezdi. Neden ? Çünkü 2. MC hükümeti içinde anarşi mihraklarının başlıcalarından birisi olan MHP de yeralıyordu. Bunun dışında 2.MC hükümeti genel yapısı ile hakim sınıfları temsil ediyordu.

AP lideri, iktidar koltuğuna tırmanmak için eski ortaklarını yine "alternatif" olarak görüyorsa eğer, aldanıyor! 2 MC deneyinin onulmaz yaraları halen gözler önündedir. Halk kitlelerinin cinayet şebekelerinin liderlerini yeniden hükümet içinde görmeye tahammül edeceklerini düşünmek, Demirel için bile safdillik olur. Bu yüzden Demirel, halen de oldukça geniş bir tabanı olan partisini ülke sorunlarının çözümü için kullanmak istiyorsa eğer, ilkten MHP'den elini kurtarmalıdır. Ülkemizin içinde bulunduğu somut şartlar, AP'ye ve onun liderine böyle bir görev yüklüyor. Demirel, partisinden fire vermek pahasına da olsa, bu göreve yan çizmemek durumundadır. Aksi halde bu kez gün gelir şapkası başını bulmayabilir!...

İçinde bulunduğumuz şartlarda sorumlu davranması gereken sadece Demirel değildir elbette. Varıp dayandığımız noktada Başbakan Ecevit ile partisine de çok önemli sorumluluklar düşüyor:

Son onbeş aylık deney, Ecevit hükümetinin başarılı olamadığını göstermiştir. Ecevit hükümeti bugüne kadar ülkemizin hiç bir temel sorununa çözüm getirememiştir. Ne ekonomik bunalımın üstesinden gelebilmiştir ve ne de anarşiyi yok edebilmiştir. Daha da kötüsü, şu sıralar, anarşiyi halkın özgürlüklerini kısarak "yoketmeye" çalışmak gibi tepeden tırnağa yanlış bir siyasete kanalize olma eğilimindedir. Bunun dışında, Ecevit hükümetinin, ekonomik bunalımın faturasını toplumun kaymak tabakasına uzatmak gibi bir girişimi de yoktur.

Peki, büyük umutlarla işbaşına gelen Ecevit hükümeti niçin bu duruma düşmüştür?

İki süper güç arasında yalpalaması yüzünden!... İki süper gücün ülke içindeki kollarını kollaması yüzünden!... Halk kitlelerinin gücüne güvenmemesinden!..

Ecevit hükümetini bugünkü durumuna düşüren temel nedenler bunlardır.

Bize kalırsa Ecevit hükümetinin bugünkü konumu, özellikle CHP açısından, kaybedecek hiç bir şeyleri kalmayanların konumundan pek farklı değildir. Bir iktidar partisi olarak CHP, kaybedebileceği ne varsa tümünü kaybetmiştir: Kendisine umut bağlayan geniş kitleleri hayal kırıklığına uğratmıştır. Ama bu, CHP'nin görevinin bittiği anlamına gelmez. CHP'nin güdümlediği hükümetin işi bitmiştir, ama CHP'nin işi bitmiş değildir.

CHP, Türkiye'nin nicel bakımdan en büyük partisi olarak, yeni bir iktidar alternatifi içinde yer almaya bugün de namzettir. İçinde bulunduğumuz şartlarda CHP'siz bir iktidar alternatifini düşünmek bile olanaksızdır. Şu şartla ki, CHP, onbeş aylık hükümet deneyinden gereken dersi çıkartsın. İlkten, kendisini bugünkü duruma düşüren "TKP" çetesini bünyesinden temizlesin. Bunun yanısıra anarşi mihraklarının üzerine cesaretle yürüyebilecek, halka daha geniş özgürlükler sağlayabilecek yeni bir hükümet alternatifinin başmimarı olabilsin... Halk kitlelerinin CHP'den beklediği cesaretli siyaset bugün budur.

Yok eğer Başbakan Ecevit ve partisi, mevcut hükümeti sürüklemeye kararlı iseler, üstelik bunu halkaı karşı bir siyaset izleyerek gerçekleştirme niyetindeyseler, geleceklerinin çok karanlık olacağını şimdiden söylemek, bir kehanet olmaz sanıyoruz.

Bize kalırsa Başbakan Ecevit için tek çıkar yol, önce kendi hükümetini, sonra da buna paralel olarak "TKP" kenesini silkelemektir! Sayın Ecevit'in deyimi ile bu "özveri", ülkemizin esenliği için en kısa süre içinde gösterilmelidir.

Ünlü halk sözüdür: Zararın neresinden dönülürse kârdır!

FİKİR MEYDANI

BÖLÜCÜ OLAN KİM?

Aşık İhsani

BİRTAKIM homo'lar var; yüzlerine, gözlerine bulaştırdıkları boyalarla kendilerini kadınlaştırır satılmaya çıkarırlar. Günümüz Babıali basınının bir kesimi de öyle... Bir iyice boyanmadan satışa çıkmazlar. Hani şu ağa-patron basını. Hani yıkılası sermaye kesiminin çirkin mi çirkin, saldırgan mı saldırgan ağzı...

Önce suratlarındaki boyaları önlerine gelene sıçratır, sonra da gözlerine kestirdiklerini sarı-seyrek dişleri arasına alır, ezer; bununla da bir iş yaptıklarını sanır övünürler.

İşte bu malum basın, görülmektedir ki, son günlerde kendisine yeni bir kurban daha seçmiştir: Bayındırlık Bakanı Sayın Şerafettin Elçi'yi. Ama bu kez yağma yok. Sayın Elçi, pek öyle sandıkları kadar kolay yutulacak cinsinden biri değildir. Bildiğim Elçi, en azından karşısına dikilen her dişi bir vurup bin kıran çelik bir balyoz gibi yüreğe sahiptir.

Vur be benim
toprağımın insanı
Vur kırılsın
deyyusların dişleri
Vur hainin, vur
hırsızın beynine
Vur bozulsun tüm
karanlık işleri.

Sayın Elçi ne yapmıştır da kurban seçilmek istenmiştir? Devlet kasasını soyup soğana çevirmiş, çaldıklarıyla İsviçre ve benzeri yerlere mi kaçmıştır? Yoksa güzelim Türkiye toprağını hasta, yoksul, sakat, öksüz insanların altından **çekip çirkin Amerikan emperyalizminin önüne mi sürmüştür?...**

Evet **boyalı-boyasız** basın beyleri söyler misiniz, sayın Şerafettin Elçi ne yapmıştır? "Türkiye'de Kürt vardır, ben de Kürt'üm..." demişse, bu gerçek neden size bu kadar acı batmıştır da barbar bağırtmıştır sizi? Yani sizce, Sayın Elçi Kürt olmasaydı da, Türkiye halkını iliğine kadar sömürüp talan eden hain-hırsız takımının bir elebaşısı olsaydı daha mı iyi olurdu?...

Gidi sizi boyalılar
Sizi gerçeğin düşmanı
Sizi güzel Türkiye'de
Sizi çirkin danışmanı.

Neymiş efendim, bir de, Sayın Elçi'nin bulunduğu Bakanlıkta bazı vatandaşlar Kürtçe konuşmuşmuş. Bakın siz hele... Konuşmuşta ne olmuş yani? Kişi'nin, bildiği bir dili konuşması ne zamandan beri suç sayılmaktadır?... Bu hangi yasa'ya, hangi vicdana dayanır?

Yani şimdi Türkiye'mizde isteyen İngilizce, Fransızca, Almanca ve daha bilmem nece'yi istediği yerde, istediği gibi konuşacak ta bir biz mi bildiğimiz dili konuşamayacağız?! Konuşamazsak hangi özgürlükten, hangi demokrasiden söz edebileceğiz? Ha, söylermisiniz bay boyalılar ve de boyasızlar!

Az uyanın efendiler
Uyanın da insan olun
Yoksa çekin gidin
şurdan
Yeryüzünden noksan
olun.

T.B.M. Meclisindeki son sıkıyönetimi görüşme toplantısında Turhan Feyzioğlu adındaki biri de, gözlüğünün ardına geçerek "Bakan olmak için Türk olmak lazım..." deyip boyalılar korosuna bir de o katılmıştır. Maksadı Sayın Elçi'yi hırpalamak, dolayısıyla günün hükümetini düşürmek olduğu açıkça bilinen bu adamın mayası da tutmamış, tersine kendisi hırpalanıp yerden yere düşmüştür.

İşte bu Turhan Feyzioğlu, sonra da düştüğü yerden kalkıp "Sözüm yanlış anlaşıldı. Biz onlardan reisicumhur bile yaptık..." demekle bölücülüğe yeltenmiştir. Evet yanlış anlamadınız... "Biz onlardan reisicumhur bile yaptık..." sözünü Bay Feyzioğlu Parlamento'nun kutsal çatısı altında söylemiş, bununla da Kürt – Türk ayrımını ve bölücülüğün ta kendisini yapmıştır.

Yalan mı bu efendiler
Bu sözlere ne dersiniz
Bölücülük yapan varsa
O da kesin sizlersiniz.

İşte böyle baylar. İsterseniz buyurun Sayın Şerafettin Elçi'yi yeniden bir daha okuyun. Okuyun da şu dünyada az birşey öğrenin. Bakın ne diyor:

"Türkiye'de madem ki bölücülükten, Kürt sorunundan söz ediliyor, O halde, Kürtlerin varlığı da inkâr edilemez. Türkiye'de Kürtler vardır, ben de Kürt'üm. Bölücülük nedir? "Kürt'üm" diyen, Türkiye'de Kürt vardır diyen bölücü müdür? Yoksa, ayrı bir Kürt devleti kurulmasını istemek mi bölücülüktür? Bölücülük konusunda kavram kargaşalığı var. Kürtlerin varlığını inkâr etmek mümkün olmadığına göre, "Kürt vardır" diyene, bölgesinin sorununa eğilen, ileri fikirli herkese gelişigüzel bölücülük yaftasının yapıştırılması sakıncalıdır.

Ben Türkiye'nin Misak-ı Milli sınırları içinde bütünlüğünü kesinlikle savunurum. Türkiye içinde ayrı bir devlet kurmaya yönelik bölücülüğe karşıyım. "Bölücülüğe karşı alınacak tedbir, polisiye tedbir olmamalı. Bir kişi suç işledi diye, bütün bir köy halkını suçlu saymak, yurttaşları devletten uzaklaştırır.

Yurttaşlara, bu devlet içinde yaşamanın kendi yararına olduğu inancını vermeli, devletin halktan yana işlediği inancını halka benimsetmeli. Halktan yana uygulamalara girişmeli. O zaman halk, kendisi devletten kopmak istemez, ayrı bir devlet kurmak isteyenlere itibar etmez."

İyice anladınız mı şimdi baylar. Anlamadıysanız bir daha, bin daha okuyun da belki az da olsa bir gün anlarsınız.

Anlat Elçi dostum
az daha anlat
Şu dünyada ne var
ne yok bilsinler
Adam karalamak
çözüm değildir
Türkiye'nin gerçeğine
gelsinler.

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Mutfağın sesi...

Mutfak deyip geçmeyin.

Herşey ona bağlı dikkat!

İktidarları yerle bir eden o **kabinelere** ömür biçen yine o...

Meclis'te 226 değil, isterse 426'lık desteğiniz olsun, boş...

Tın-tın ötmesin bir kere mutfak.

Boş tencereler, tavalar ayaklanıp dökülmesin yollara!

Karşısında hiç bir güç tutunamaz.

Hiç bir hükümet dayanamaz.

Hatta mevcut düzen bile yerinde kalamaz.

Böylesine kudretlidir o.

....

Demirel'e yurt gezilerinde gösterilen ilgi niye sanıyorsunuz?

Daha düne kadar; onun mitinglerinin semtine uğramayan ev hanımlarının, şimdi ona olan sempatisini neye yoruyorsunuz?

Yeniden işbaşına gelirse, belki mutfağı rahatlatır umudu...

Anlıyoruz ki, mutfaklara kilit vurulmuş çoktan...

Vatandaşın boğazına giden yol tıkanmış...

Mideler guruldıyor hey!

Yetkililer duyuyor musunuz?

....

Duyuyoruz ki CHP lideri halkın mutfağından çok, mebus mutfağıyla meşgul!

Koltuğunu sağlama almak için; mebus pazarını, mebus mutfağına taşıma gayretinde...

11'ler dışında bazı bağımsızlara çengel atılmış bile...

AP'li bir-iki milletvekiline, nadide yiyecekler teklif edilmekte!

Elbette vatandaş; mebus pazarından taşınıp mebus mutfağında pişirilenleri ne bilmekte, ne de ilgilenmekte...

Onu ilgilendiren, kendi evinin mutfağıdır sadece.

Başbakan biliyor mu ki, çarşı-pazar ne alemde?

İlle de Demirel gibi, Beşiktaş Pazarına girmeleri de gerekmez...

Marula bakıp, "Ooo ot bile 25 lira olmuş..." demeleri de gerekmez...

Kendisi gidemiyorsa, yollasın Rahşan hanımı canım!

Rahşan hanımdan, çarşı-pazar hakkında bir fikir edinebilir pekala.

Hem kuyruklarda kendileri hakkında konuşulanları da ikinci ağızdan duyabilir...

Ona göre de çarşı-pazara ve de mutfağa belki bir çeki düzen verebilir...

Ne duruyor öyleyse? İş Rahşan hanıma düştü yine. Hadi...

....

Parası olmayan zaten perişan. Ya parası olan?

Bir bakıma, para meselesi de değil bu.

Pahalılık meselesi de değil.

Yokluk meselesi en önemlisi.

Aradığın en acil ihtiyaçları bulamama meselesi...

Tam 40 kalem mal piyasada yok mesela.

Gaz yok, yağ yok, o yok, bu yok...

Yok çok!

* * *

Görüyorsunuz, mazot yokluğundan tembel-tembel oturan traktörlerden bahsetmedik size.

Gübre yokluğundan kısırlaşan tarlalardan da bahsetmedik.

İlaç yokluğundan can çekişen hastalardan da bahsetmedik.

Sadece mutfaktan bahsettik.

Kuyrukları gezdik, ev hanımlarının feryadına kulak verdik, mutfağın homurtusunu dinledik.

Çok değil bir yıl önce, günde üç öğün yemek yiyebilen ailelerin, öğünü bire indirdiklerini de bu vesileyle öğrendik.

Bir dokunduk, bin ah işittik.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İZMİR

HANGİ ANLAYIŞ DOĞRU?

Toplumlar varolduğundan beri spor da var olmuştur. Giderek gelişmiş, ve yaşantımızın büyük kısmında yadsınamaz bir gerçek olarak ortaya çıkmıştır. Bugün spor denince yarışmalar ve maçlar gelir akla. Yani çağımıza damgasını vuran spor anlayışı, bir takımın diğerini yendiğini, bir atletin diğerini geçtiğini, bir boksörün, diğerini öldüresiye dövdüğünü görmek anlayışıdır. Stadyumlar ve salonlar bu şekilde dolduruluyor. Çünkü insanların eğitilmeleri bu yönde oluyor.

Sözde bu anlayışın karşısındayım diyen, fakat tamamen bunu körükleyen bir ülkenin sporunu ve sporcularını bir ay önce tanıma olanağı buldum.

Bu ülke Bulgaristan Halk Cumhuriyeti. "Burada büyük kitleler spor yapamıyor. Yöneticilerin "yalnız spor" anlayışı sporcuları da siyasetten iyice uzaklaştırmış. Alabildiğine, tek isim olma ve bireycilik propagandası yapıyor. Spor onlar için bir meslek haline gelmiş. Öyle bir meslek ki bağlı oldukları kulüplerin kiraladığı otellerde kalıyorlar. Yalnız sporcuların bakıldığı tam teşekküllü bir hastane her zaman emirlerinde. Otelin lokantasında otuz kişilik bir personel onlara yemek hazırlıyor. Bir yediklerini bir daha yemiyorlar. Ne yediklerine ne otele ne de hastaneye bir ücret ödemiyorlar. Ayrıca onlar için başka ülkelerden özel ilaçlar getiriliyor. Ayda 400 leva aylık alıyorlar. Bu parayı yalnız özel zevkleri için harcıyorlar. Eğleniyorlar, diskoteklerde dans ediyorlar, içki içiyorlar. Yani onlar için hayat tozpembeden de ileri. Bir gün şehirde dolaşırken yeraltında çalışan bir maden işçisiyle karşılaştım. Kendisi Türktü. Yaşantısından memnun olup olmadığını sordum. Suratını buruşturdu, 150 leva aylık alıyorum dedi. Bir subay ise 400 leva alıyormuş. Bu işçi ise aldığı 150 leva'yla hem ev kirası veriyor, hem de diğer tüm ihtiyaçlarını karşılıyor. Ama bir şeyi kesin olarak yapamıyor: Eğlenmek ve hayatın tozpembeliğini yaşamak.

Sporcu ile işçinin işlevlerini karşılaştırdım kafamda. Biri tamamen tüketici ve her istediğini yapabiliyor. Diğeri üretiyor. Ama hiç bir şeyden yararlanamıyor. Bir de Türkiye'yi düşündüm. Bizim ülkemiz de böyle. Profesyonel futbolcuların basketbolcuların yaşantılarına tıpatıp uyuyor. Bulgar sporcularının yaşantısı. Acaba Bulgar sporcular mı profesyonel, yoksa bir transferden milyonlar alan bizim futbolcular, basketbolcular mı amatörleşiyor?

Buraya kadar anlattıkların birinci anlayış örnekleri idi.

Bir yıl önce İzmir'de Liseler Dünya Şampiyonası (ISF) yapılıyordu. Çin Halk Cumhuriyeti'nin sporcuları da gelmişti. Birkaç kez çalışmalarını izledim. Gerçekten hepsi sporu ne için yaptıklarının bilincinde idi. Başka ülkelerin sporcuları ile hemen kaynaşıyorlardı. Hem de karşılık beklemeden, karşısındakinin giyeceğine ve parasına göz dikmeden. Davranışları ise gerçekten öğretici ve örnekti.

Bizim milli takımımızdaki iki kız arkadaşa bir bayan Çinli antrenör engelli koşu ve disk atma için bilgi veriyor ve hareketlerle nasıl yapılacağını gösteriyordu. Bu davranış belki önemsiz gibi görünüyor. Ama ben faal bir sporcu olarak önemli bir müsabaka için yabancı bir antrenörden branşım ile ilgili bilgi, hiç bir zaman alamadım. Kendi antrenman şekillerini devlet sırrı gibi saklarlar çünkü.

Bir gün de cimnastik müsabakalarını izlemeye gitmiştim. Denge tahtasında gösterisini yapmaya çalışan milli takımımızdaki cimnastikçi bir kız düşünce salonda herkes güldü. Türkçe bilen Çinli tercüman böyle şeylerin olabileceğini, ilerde daha iyi calışıp hareketlerini düşmeden yapabileceğini söyledi. Büyük bir içtenlikle alkışladı cimnastikçilerimizi.

Bu da ikinci ve doğru anlayış. Bizim örnek almamız gereken davranış bu bence.

Atilla Özideş
milli atlet

PAŞAKÖY KIBRIS

Kurada bize çıkan evi torpili olana verdiler

Kıbrıs'ta eskiden Zaharya (tatlıca) Köyünde oturuyorduk. 1974'ten sonra göçmen olarak Paşak Köyüne geldik. Keşke gelmeseydik. Burada Melantra, Tremitusa, Evretu'dan gelenlere kura ile Rumlardan kalan evler dağıtıldı. Bizi kuraya katmadılar.

Dağıtım yapana bizi kuraya niçin katmadığını sorduk. biz, beş on ay bu bölgede oturup tekrar eski evlerimize döneceğimizi düşünüyorduk. Bu nedenle bize sıradan eski bir ev verilince pek önemsemedik.

27 Aralık 1978 'de verilen evin bir bölümü yıkıldı. Bunun üzerine ev tehlikeli olmaya başladı. Muhtara başvurduk. Daha önce birinin oturduğu, ancak şimdi boşalan bir evi gösterdiler. Biz eşyaları eski evden alıp bize gösterilen yere götürmeye çalışırken evin eski sahibi olduğunu söyleyen biri geldi, Muhtarla çekişti. Biz eşyaları eve taşıyamadık. Eşyalar hala kamyon içerisinde duruyor.

Ertesi gün İskan Dairesine gittik. Fevzi Bey adlı şahıs gelip evi gördü. Evin yıkılabileceğini söyleyerek eski evden çıkmamızın doğru olacağı konusunda rapor hazırladı.

Geçeceğimiz yeni evin eski sahibi bu arada başka yere gitti. Ev boşaldı.

Bunun üzerine İskan Dairesine gidip durumu tekrar bildirdik. Bakan Recep Ali Gürler'le görüştük.

Gürler evi ihtiyacı olan bize vereceğine, torpilli olan Ahmet Hüseyin Moncerno'ya verdi. Biz ise tehlikeli evde kalıyoruz.

Gördüğüm kadarıyla KTFD de hakkı olana değil, rüşvet verene ve torpili olana ev veriyorlar.

Seyfi Kutruza

İSTANBUL

Bir günün beyliği...

Bir 23 Nisan "bayramını" daha geride bıraktık. Gittikleri okulun adını bile doğru düzgün söylemeye dilleri dönmeyen "Hakimiyet-i Milliye" ilkokulundaki emekçi çocukları gibi onbinlerle halk çocuğu, birbirinden özenti, birbirinden zevksiz, birbirinden çirkin ve uyumsuz ve de toplum gerçeklerimize ters düşen operet giysileri içinde törenlere katıldılar.

Tek kelimesini anlamadıkları uzun söylevler dinlediler. Bağıra çağıra şiirler okuyup kaymakam, vali, bakan koltuklarında fotoğrafçılara poz verdiler, birkaç saatliğine de olsa sınıf değiştirmenin, kabuk değiştirmenin tadını çıkardılar. Tüm bunların neye yaradığını, bunca gürültü patırtının nedenini anlayamadan bandonun çaldığı marşlara ayak uydurup bir takım büyük adamların önünden geçtiler.

TV ekranındaki görüntüler, gazetelerdeki resimler... Bir günün beyliği. Ne beyliği; sultanlığı, paşalığı, soylu kişiliği. Aylar öncesinden başlayan hazırlanma telası. Nişantasındaki ilkokulun ikinci sınıfına giden 8 yaşındaki Ayşegül'ün annesi tam 4150 lira masraf etmiş kızının giyimine ama helal olsun. Kocasına sokulmuş, gözleri ışıl ışıl, mutluluktan neredeyse uçacak... Haklı da. Biricik kızı hepsinden daha güzel, daha şirin olmuş. Tıpkı masaldaki Pamuk Prenses gibi.

Taşlıtarladaki 24 yıllık seyyar sebzeci Gümüşhaneli Osman'sa 9 yaşındaki oğluna, 400 lirayı denkleştirip törene katılacak giysiyi alamadığı için kahroluyor. Öğretmenin istediği de bir beyaz pantolon, gömlek, bir de kırmızı kravat. Topu topu. Filanca mağazadan alınacakmış. Dokuma işçisi Remzi'nin karısı onbeş gün, daha doğrusu onbeş gece çalışmış, isteneni yapmış. Bu kez de öğretmen ödevini yapmadı diye oğlanı törene almam diye diretmiş.

Ve 23 Nisan 1979 günü saat 23 sularında 5-6 yaşlarında bir yavrucak, dilenen anasının yamacında kaldırıma uzanmış renkli rüyalar görüyorken 10-12 yaşlarında bir başkası da İstiklal Caddesinde "Samsun"lara müşteri arıyor.

Bayramınız kutlu olsun Türk çocukları.

Tahir Özçelik

SOL nasıl birleşecek?

Aydınlık meclisi

Bu da Dev-Sol militanından Dev-Yol'a mektup

Tartışmamız sürerken bu arada bir Dev-Sol militanından ilginç bir mektup aldık. Dev-Sol militanı "Aydınlık'ın sonu ibret olsun" cümlesinin de geçtiği Dev-Yol'a hitaben yazdığı mektubunun köşemizde yayınlanmasını istiyor. Mektubu, hukuki bakımdan sakıncalı bazı kelimeleri çıkartarak yayınlıyoruz. Çıkartılan kelimelerin yerlerini nokta noktalarla belirttik. Dev-Yol, Dev-Sol'la aynı kökenden geldiği için bu boşlukların bir mahzuru olmadığını sanıyoruz. Mektubu yayınlarken Dev-Solcu okuyucumuzun fikirlerine katılmadığımızı da belirtmek isteriz.

"Son günlerde çeşitli sol fraksiyonlar arasında çatışmalar gündeme gelmektedir. Bu çatışmalar siyasi tercihlerinden (oportünizm ve revizyonizmden) kaynaklanmaktadır.

"Bu çatışmaların had safhaya ulaştığı, genellikle faşist terörün ve katliamın veya sınıf mücadelesinin keskin olmadığı yerlerde gündeme gelmektedir.

"Mut'taki olanları genelinden ayrı tutamayız. Bugün tercihini oportünizmden yana yapan Devrimci Yol, Türkiye çapında hırçınlığı devrimciler arası mücadeleyi (ideolojik) had safhaya veya daha ileri aşamaya ulaştırmaktadır. Siyaseti gereği, içinde barındırmaya elverişli provokatör kimselere kendisi yol göstermektedir.

"Bugün sınıf mücadelesinin keskinleştiği faşist terörün alabildiği yerlerde onların anladığı dilden cevap vermek (......) onlar saldırırsa cevap veririz-direniş komitesi mantığı-yüzlerce devrimcinin katledilmesi ile son buluyor. Bunun yerine savaşmayı veya anti-faşist mücadeleyi gündeme getirmek onlar için çok yabancı şeyler olmuştur. Artık savaş alanını terk etmenin tek kılıfı (onlar saldırırsa biz de cevap veririz mantığı)nı gündeme getirmektedir. Bu mantıkla çevresindeki insanları pasifize yoluyla katlettirmeye başlamıştır.

"Temel mücadelede (......) tek şey laf etmeksizin pasifizmin sembolü (direniş komiteleri) hakkında yazı üstüne yazı çıkarmaktadırlar.

"Bunun sonucu Türkiye genelinde teorik ve pratik olarak iflas etmeye doğru gitmenin hırçınlığı içinde sağa sola saldırmaya (Aydınlık'ın sonu ibret olsun). Bu olan bitenlere karşı bizim diyeceğimiz şu sol içindeki mücadele ideolojik mücadeledir. Bunun dışındakiler karşı-devrime faşist provokasyonu geç deme anlamına gelir. Burada devrimcilere düşen görev, bu tip insanları koparıp atmak ve çatışmayı asgariye indirmektir. Aksisi faşist teröre giden yolda beraber olmaktır.

"Kahrolsun provokatörler
"Kahrolsun faşizm, yaşasın mücadelemiz
"Önderimiz Çayan, savaşa devam

Dev-Genç Dev-Sol"

Mektubu okudunuz. Dilerlerse Dev-Yol taraftarları da cevap yazabilirler. Köşemizde cevaplarına yer vereceğiz. Ancak dikkat edilmesini istediğimiz nokta tartışmada küfür edilmemesidir. Küfürlü bir tartışmaya köşemizde izin vermeyeceğiz.

Solun birliğine katkıda bulunmak dileğiyle.

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1							■		■			
2					■							
3					■							
4				■					■			■
5					■					■		
6		■							■			
7			■				■					
8						■						■

SOLDAN SAĞA: 1) Şili'de askeri bir darbe ile, 1973 yılında Allende'yi devirerek başa geçen faşist general - Argoda çok güzel, çok iyi. 2) Tutsak - Sovyetler Birliği'nde Stalin'in ölümünden sonra iktidarı gaspeden revizyonist kliğin şefi. 3) Tersi boğma (eski dil) - Beklenen sonucu veren, semereli. 4) Tersi adale - Dert, üzüntü - Şaşırma ifade eden bir ünlem. 5) Tersi tasavvuf felsefesine bağlı olan - Uyruk - Tersi santimetrenin kısa yazılışı. 6) Sömürge - Karışık renkli. 7) Tersi bir harfin okunuşu - Bir tür peynir - Yanmış olan. 8) Güney Anadolu'da bir sıradağ - Kitap.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Uzun süre dayanabilecek biçimde kurutulmuş bir tür ekmek. 2) Savurganlık, tutumsuzluk - Bir nota. 3) Tersi bir uyuşturucu madde. 4) Bir müzik aleti - Bir kişi tarafından okunan ya da çalınan müzik parçası. 5) Tersi bir nota. 6) Dünyayı enlemesine ortasından böldüğü varsayılan sanal çizgi. 7) Kendi başına (eski dil). 8) Kuru ve hafif bir tatlı. 9) Tersi çalışma - Bir hayvan. 10) 'Kapama' karşıtı - Birdenbire olan. 11) Eskiden erkeklerin oturması için evlerde ayrılan bölüm. 12) Tersi soyadı Andriç olan bir Yugoslav romancısı - Bir gelecek zaman takısı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	F	A	L	A	N	J	İ	S	T	L	E	R
2	E	L	İ	F	■	■	U	L	U	■	■	A
3	D	İ	L	E	K	O	L	A	Y	■	K	H
4	E	L	E	V	İ	T	■	V	O	K	A	L
5	R	E	D	■	M	İ	T	■	B	A	D	E
6	A	N	■	M	O	T	E	L	■	Z	İ	■
7	L	A	K	İ	N	■	Z	Ü	R	A	F	A
8	■	P	İ	L	O	T	■	G	E	N	E	L

Carter'in basın toplantısı

Önceki gün bir basın toplantısı düzenleyen ABD Başkanı Carter, ABD'nin iç ve dış siyasetine ilişkin bazı önemli konular üstünde durdu:

Çin-Sovyetler Birliği

Başkan Carter Çin ve Sovyetler Birliği'ne ticarette "tercihli ülke" statüsünün uygulanmasından yana olduğunu söyledi. Ticaretin gelişmesiyle, ABD'nin bu iki ülkeyle olan ilişkilerinin iyileşeceğini ileri sürdü.

Orta Doğu

Carter, İsrail'in, işgal altındaki Arap topraklarında yeni yerleşim merkezleri kurmasını bir kez daha kınadı. Bunun uluslararası hukuka aykırı olduğunu söyledi.

Rodezya

Başkan Carter, Rodezya'ya uygulanan yatırımların kaldırılmasını istemek için, genel seçimlerden sonra hükümetin kurulmasını beklemek gerektiğini söyledi.

Benzinin karneye bağlanması

Carter benzinin karneye bağlanması için kongrenin bir plan kabul etmesini istedi. Gelecek yazdan itibaren benzin kıtlığı olabileceğini bildirdi.

CARTER SALT 2 ANLAŞMASINA KARŞI ÇIKAN SENATÖRLERİ İKNA ETMEYE ÇALIŞIYOR

"Salt 2 anlaşmasının hükümlerinin çiğnenmesi nükleer çatışmaya bile yol açar"

● Brzezinski: "Sovyet füzeleri B.Avrupayı tehdit ediyor"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

SALT—II Anlaşmasına karşı çıkan senatörleri ikna etmeye çalışan Carter, SALT Anlaşmasının hükümlerinin çiğnenmesinin Washington Moskova ilişkilerinde "Çok ciddi sonuçlara yol açacağını" ileri sürdü. Böyle bir durumun "nükleer bir çatışmaya bile dönüşebileceğini" iddia etti. ABD'nin Sovyetler Birliği'nin anlaşmanın hükümlerine uyup uymadığını kolayca denetleyebileceğini savundu.

ABD Başkanı Carter, SALT—II Anlaşmasının Senatoda onaylanmaması halinde bile, Amerika'nın anlaşmanın hükümlerine uymaya çalışacağını ileri sürdü. Carter böyle bir belge imzalanmazsa, Sovyetler'in silahlanmayı daha da hızlandıracaklarını iddia etti.

BRZEZİNSKİ: SOVYET FÜZELERİ BATI AVRUPA'YI TEHDİT EDİYOR

Öte yandan Carter'ın Güvenlik İşleri Danışmanı Brzezinski, nükleer başlıklı, orta menzilli SS-20 füzelerinin Batı Avrupa'yı açıkça tehdit ettiğini söyledi.

Aralarında "Die Welt" gazetesi de dahil olmak üzere Alman basınına bir demeç veren Brzezinski, Batılı savunma uzmanlarının halen Avrupa'daki NATO üyesi ülkelerin güvenliğinin ne şekilde korunması gerektiğini incelediklerini açıkladı.

BAŞBAKAN BAZERGAN:

"Çin, bizi destekleyen ülkeler arasındadır"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Geçtiğimiz günlerde Çin Halk Cumhuriyeti'nin Tahran Büyükelçisiyle görüşen İran Başbakanı Mehdi Bazergan, İran radyo ve televizyonunda yaptığı bir konuşmada Çin elçisiyle yaptıkları görüşmeyi anlattı. Mehdi Bazergan şunları söyledi:

"Çin elçisiyle iyi bir görüşme yaptık. Çin, bizi destekleyen ülkeler arasındadır. Sayın elçi ilginç ve güzel açıklamalar yaptı. İran ve Çin halklarının derin ve tarihi bağlarına değindi. Çin devrimini İran devrimine benzetti. Çin elçisi, 'Bizim Çin devriminden çıkardığımız bir tecrübe var. Devrimden sonra bizde diğer ülkelere karşı bir antipati uyandı. Ama daha sonra gördük ki, batı ülkelerinin emperyalist siyasetleri kötüdür. Bu ülkelerin iyi yanları da vardır. Biz onların iyi yanlarından yararlanmaya çalıştık' dedi"

İRAN'DA ŞAH DÖNEMİ GÖREVLİLERİNDEN 3 KİŞİ İDAM EDİLDİ

● Tahran'da son yıllar içinde 1 Mayıs Bayramı ilk kez kutlandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Tahran'da son yıllar içinde 1 Mayıs bayramı ilk kez kutlandı. Yüzbinlerce kişi büyük bir bayram havası içinde sokaklara döküldü.

Ayetullah Homeyni'nin büyük portrelerini taşıyan göstericiler hem Doğu hem de Batı blokuna karşı sloganlar attılar.

Gösteri yürüyüşü sırasında silahlı ve motosikletli milisler düzeni sağladılar

Bu gösteriler sırasında kentin başka bir bölümünde de "Halk Fedaileri" gösteri yaptı.

ÜÇ KİŞİ DAHA İDAM EDİLDİ

Tahran Radyosu, Gorgan Kentinde üç eski polis görevlisinin 1 Mayıs günü yargılandıktan sonra kurşuna dizildiğini bildirdi.

Gorgan İslam Devrim Mahkemesi, ayrıca dört polis memurunu da 2 ay ile 5 yıl arasında değişen hapis cezalarına çarptırdı.

Yeni idamlarla birlikte idam edilenlerin sayısı 206'ya yükseldi.

Bu arada Tahran'da yayınlanan "Adalet" gazetesi, Şah döneminde görev yapmış 35 memurun karşı-devrimci faaliyette bulundukları için tutuklandığını haber verdi.

Öte yandan Tahran Üniversitesinde, büyük bir kısmı hukukçu 400 kadar kadın, kadınların hakim olmasını yasaklayan bir hükümet emrini protesto etmek için bir gösteri yürüyüşü yaptı.

MOSKOVA YENİ ELÇİSİ

TASS Ajansı, İran İslam Cumhuriyeti'nin Moskova yeni Büyükelçisi Muhammet Nokri'nin 30 Nisan günü Moskova'ya geldiğini bildirdi.

Eski büyükelçi Ahmet Ardalan 21 Şubatta Moskova'dan ayrılmıştı.

ŞAH'I KİMSE ALMIYOR

Şah'ın İran'dan kaçmasından sonra, yerleşmeyi planladığı ülkelerden biri olduğu ileri sürülen Yeni Zelanda sabık Şah'ı kabul etmeyeceğini bildirdi.

Yeni Zelanda Başbakanı Frank Corne, "Bu konuda bir öneri almadık, almayacağımızı da umuyoruz" dedi.

İsrail desteğindeki Falanjistler başkent Beyrut'ta yine çatışma çıkararak birçok evin hasar görmesine neden oldular...

İsrail, Güney Lübnan'da ateş-kesi ihlal etti

● **Libya'nın Mısır sınırında bir kışkırtma yaptığı bildiriliyor**

BEYRUT/KUVEYT

İsrail askeri birlikleri Güney Lübnan'da yapılan ateş-kes anlaşmasını ihlal ederken, Beyrut'un Güney kesiminde Falanjistler Filistinliler ve yaralı Arap Barış Gücü askerlerine ateş açtı. Karşılıklı ateşin devam ettiğini bildiren Lübnan radyosu, ne kadar ölü ya da yaralı olduğu hakkında bilgi vermedi.

MISIR-LİBYA SINIRINDA GERGİNLİK

Kuveyt'te yayınlanan "An Anba" gazetesinin bildirdiğine göre, Mısır-Libya sınırında geçen askeri bir denizcilik olayı ile, iki ülke arasındaki gerginlik arttı.

Gazete, bir Libya deniz birliğinin kışkırtması üzerine Mısır kuvvetlerinin alarma geçtiğini bildirdi. Sınıra yakın Sallum kentinde geçen olayın ne zaman meydana geldiğini kaydetmeyen gazete, Mısır Savunma Bakanı Kemal Ali Hasan'ın ordu komutanlarını olağanüstü toplantıya çağırdığını haberlerine ekledi.

SUDAN'IN YENİ TUTUMU

Sudan Devlet Başkan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Raşit El Tahir Berk'in Trablus hükümetinin davetlisi olarak 4-6 Mayıs tarihleri arasında Libya'ya gideceği bildirildi. Sudan Haber Ajansının yaptığı açıklamada Dışişleri Bakanı El Tahir'in Libya Devlet Başkanı Kaddafi'ye Sudan Devlet Başkanı Numeyri'nin bir mesajını ileteceği ve "iki ülkenin ortak çıkarları konusunda" görüşmelerde bulunacağı bildirildi. Sudan Haber Ajansı Dışişleri Bakanının daha sonra Cezayir'i de ziyaret edeceğini ve Devlet Başkanı Bencedid Cadli'ye, Numeyri'nin bir mesajını ileteceğini bildirdi.

Öte yandan Sudan'ın Kuveyt'teki Büyükelçisi, Kuveyt Dışişleri bakanıyla yaptığı bir görüşme sırasında, Mısır'ın İsrail ile ayrı bir barış anlaşması imzalamasını Sudan'ın kınadığını söyledi. Büyükelçi görüşme sırasında "Sudan'ın tüm Arap ülkeleriyle iyi ilişkiler sürdürmek isteğinde olduğunu" belirtti.

Bilindiği gibi Sudan, önceleri Mısır-İsrail Barış anlaşmasını desteklemiş ve Mısır'ı tecrit etmeye çalışan Arap ülkelerinin karşısında yer almıştı. Ancak Devlet Başkanı Numeyri iki gün önce verdiği bir demeçte "Barış anlaşmasının, sorunun önemli bir bölümünü ihmal ettiğini" söylemişti.

Sinhua Ajansının yorumu:

"Sovyetler, Asya'da yavaş ama güçlü bir şekilde ilerliyor"

● "Sovyetler, monarşinin devrilmesinden sonra İran'a el atmaya çalışıyor"

HONG KONG (AA)

Uzun bir yorum yayınlayan Yeni Çin Haber Ajansı, Sovyetler Birliği'nin İngiltere ve ABD'nin Asya'daki yerini almak için, yavaş, ancak güçlü bir biçimde ilerlediğini ve dünyanın bu bölgesinde stratejisini uyguladığını yazdı.

Ajans yorumunda, 'Doğu'nun Küba'sı Vietnam'daki başarısından cesaret alan ve Afganistan'a iyice yerleşen Sovyetler Birliği, Güney Asya'daki yayılmasını 10 yıldan bu yana yoğunlaştırmış ve Güneybatıdan Güneydoğuya kadar, Asya'da Kollektif Güvenlik Sistem'ni yeniden ortaya sürmüştür" dedi.

Ajans, Moskova'nın aralarında Afganistan ile Vietnam'ın da bulunduğu bir çok Asya ülkesiyle dostluk ve işbirliği anlaşması imzaladığına dikkat çekti. Sovyetler Birliği'nin özellikle Kızıl Deniz'de askeri üsler elde ettiğini ekledi.

Ajans yorumunda, 'Moskova, Kamboçya'da kukla bir rejim kurmak için Hanoi'nin bu ülkeye saldırmasına yol açmış ve bunu desteklemiştir. Sovyetler Birliği İran'da monarşinin devrilmesinden beri, bu stratejik bölgeye de el atarak, bulanık suda balık avlamaya çalışmaktadır" ifadesiyle son verdi.

İşçi Partisi Başkanı Callagan

Muhafazakar Parti Başkanı Thatcher

SEÇİMLERE 1 GÜN KALA

İki lider eşit şansa sahip

THATCHER Mİ, CALLAGAN MI?

● Seçimlerde 41 milyon İngiliz seçmeni oy kullanacak

● Seçimlere 2572 milletvekili adayı katılıyor

İngiltere'de 3 Mayısta yapılacak olan genel seçimlerde, Margaret Thatcher'in Başbakan olabilmesi için, Muhafazakar Partinin oylarını yüzde 4 oranında artırması gerekiyor. Bu arada son alınan haberlere göre, İşçi Partisi 0,7 oranında bir ilerleme kaydetti.

3 Mayıs seçimlerinde 41 milyon İngiliz seçmen sandık başına giderek oy kullanacak ve Avam Kamarasının 635 üyesini seçecektir. Üyeliklerin çoğunu elde eden partinin başkanı ise, İngiltere Kraliçesi II.Elisabeth tarafından başbakan adayı olarak hükümeti kurmaya davet edilecektir.

2572 ADAY

Seçimlere 2572 millet vekili adayı katılıyor. Bunların bir kısmı ülkenin üç büyük partisini (İşçi Partisi, Muhafazakar Parti ve Liberal Parti) temsilen seçimlere giriyor.

3 Mayıs günü oy verme işlemi TSİ 09.00'da başlayacak ve gece yarısı sona erecek. İlk sonuçların 4 Mayıs günü TSİ 01.00-02.00 arasında alınmaya başlaması bekleniyor

1974 Ekiminde yapılan son seçimleri İşçi Partisi 5 sandalyelik bir farkla kazanmış, ancak ölüm ve transferler, 1979 Nisanında İşçi Partisini azınlığa düşürmüştü. Verilen bir güvensizlik önergesi, Callaghan hükümetinin tek bir oy farkla düşmesine ve erken seçimlere gidilmesine yol açmıştı.

B MİLLETLER GÜVENLİK KONSEYİ

BM GÜVENLİK KONSEYİ RODEZYA SEÇİMLERİNİ "YAPILMAMIŞ VE GEÇERSİZ" İLAN ETTİ

NEW YORK (AA)

BM Güvenlik Konseyi, Rodezya'da yapılan seçimleri Nijerya ve Zambiya'nın önerisi üzerine 12 oyla "yapılmamış ve geçersiz" ilan etti. ABD, İngiltere ve Fransa oylamada çekimser kaldı. Konsey, tüm devletlerden seçimlerin sonuçlarını tanımamalarını ve Salisbury rejimine uygulanan yaptırımları sürdürmelerini istedi.

İNGİLTERE'NİN AÇIKLAMASI

İngiltere'nin BM Temsilcisi İvor Richard, 30 Nisan günü yaptığı açıklamada, Rodezya sorunu ile ilgili İngiliz Parlamentosunun eylem özgürlüğünü sürdürmek için İngiltere'nin Güvenlik Konseyinde yapılan oylamada çekimser kaldığını söyledi.

İvor açıklamasında, İngiliz Parlamentosunun Rodezya'daki koşulları ve halkın gerçek isteklerini kendi kendine değerlendirme özgürlüğü olduğunu, bu nedenle, İngiltere'nin, parlamenter demokrasinin işleyişini kısıtlayıcı bir kararı kabul edemeyeceğini ileri sürdü.

Öte yandan teslimiyetçi liderlerden Sithole ve Chirau seçimlerde hile yapıldığı konusunda iddialarını sürdürürken seçimleri kazanan Muzorewa, ne pahasına olursa olsun hükümeti kuracağını iddia etti.

YOUNG'UN DEMECİ

Öte yandan basına bir demeç veren ABD'nin Birleşmiş Milletler'deki Daimi Temsilcisi Andrew Young, Rodezya'da yapılan seçimler sonucunda kurulacak bir hükümeti ülkesinin tanımaması gerektiğini söyledi. Başkan Carter'in da Rodezya seçimleri konusunda tarafsız bir tutum izlemeye özen gösterdiğini öne süren Young, bu tutumun ABD için kaçınılmaz olduğunu belirtti. Young, ABD'nin Afrika'da taraf tutması halinde, Rusya'nın da bu kıtada taraf tutmasını gözönüne alması gerekeceğini sözlerine ekledi.

Başkan Carter iki gün önce verdiği bir demeçte, Rodezya'da yapılan seçimleri "olumlu bir adım" olarak nitelemişti.

Danimarka Dışişleri Bakanı D.Almanya Kültür Bakanlığını protesto etti

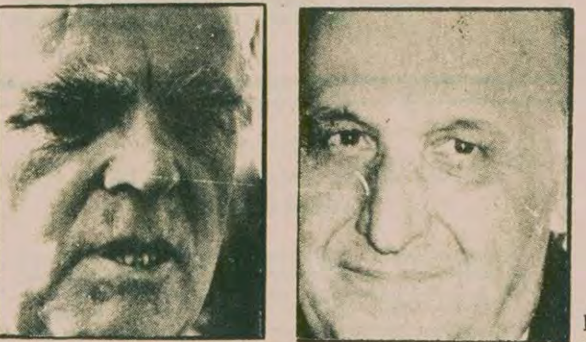
KEMAL KOÇ KOPENHAG'DAN BİLDİRİYOR

Danimarka Dışişleri Bakanı Henning Christophersen, Doğu Almanya hükümetinin Batılı gazetecilerin çalışmalarına sansür uygulaması üzerine D.Almanya Kültür Bakanı Hans Joachim Hoffmann'a bir protesto gönderdi.

D.Alman Kültür Bakanı Hoffmann bundan kısa bir süre önce Danimarka DIŞİŞLERİ Bakanı Christopharsen'e bir nezaket ziyareti yapmıştı. Danimarka Dış İşleri Bakanı bu ziyaret sırasında Doğu Almanya hükümetinin, yabancı gazetecilerin, çalışmalarının kısıtlanmasının, Helsinki anlaşmasına aykırı olduğunu ve Avrupa ülkelerinin işbirliğine ve güvenliğine zarar verdiğini söylemişti.

Doğu Almanya Kültür Bakanı da, cevap olarak bunun hükümetin kararı olduğunu ve batılı gazetecilerin çalışma olanaklarının biraz kısıtlanması gerektiğini ileri sürmüştü.

JİVKOV'UN YUNANİSTAN GEZİSİ SONA ERDİ

Jivkov'la Karamanlis'in yaptığı görüşmelerden sonra yayınlanan bildiride her iki tarafın genel bir silahsızlanmadan yana oldukları iddia edildi.

Yunanistan'la Bulgaristan arasında ortak bildiri yayınlandı

KORFU

Bulgaristan Devlet Başkanı Jivkov ile Yunanistan Başbakanı Karamanlis arasında yapılan görüşmelerden sonra ortak bildiri yayınlandı. Bildiride Yunanistan ile Bulgaristan'ın "Helsinki nihai bildirisinin uygulanması için çalışma kararında oldukları" ileri sürüldü. Genel bir silahsızlanmadan yana oldukları belirtildi.

Bildiride, ayrıca, her iki tarafın Orta Avrupa'da silahlı kuvvetlerle, silahların karşılıklı olarak azaltılması konusuna büyük önem verdikleri iddia edildi. Bütün ülkelerin güvenliğinin korunması ilkesine dayalı bir anlaşmadan yana oldukları ileri sürüldü.

Öte yandan ortak bildiride, her iki tarafın Balkan ülkeleri arasında ikili ve çok taraflı işbirliğini teşvik etme konusunda anlaşmaya vardıkları öne sürüldü.

Bildiride, Kıbrıs sorununun ancak adil, barışçı ve BM Genel Kurulu ile Güvenlik Konseyi kararlarına uygun bir biçimde çözülebileceği kaydedildi.

Ortak bildiride Orta Doğu sorunu ise şöyle ele alındı. "Orta Doğu da adil ve sürekli bir çözüm ancak, BM kararlarının uygulanmasıyla, İsrail kuvvetlerinin işgal edilmiş bütün Arap topraklarından çekilmesiyle, Filistinlilere kendi kaderlerini tayin hakkının tanınmasıyla ve bölgedeki bütün devletlere barış ve güvenlik içinde yaşama hakkının tanınmasıyla sağlanabilir."

Bu arada Jivkov'un Sofya'ya dönmek üzere Korfu Adasından ayrılmadan önce Karamanlis'i Bulgaristan'a çağırdığı ancak çağrının tarihinin saptanmadığı bildirildi.

Fransız "Le Figaro" gazetesi

BULGARİSTAN, BALKANLARDA SOVYET STRATEJİSİNİN BAŞLICA UNSURU HALİNE GELDİ

Fransız "Le Figaro" gazetesi, 25 Nisan 1979 tarihli sayısında, yayınladığı "SSCB ve Balkanlar" başlıklı yorumda Moskova'nın Balkanlardaki faaliyetlerini tahlil etti. Vladimir Kostov imzalı yazının önemli bölümlerini aşağıda yayınlıyoruz.

(...)

"Sovyetler Birliği, Balkanların tümünü nüfuz alanı içine alarak, Türkiye'nin boğazlarına demir atma hayalini hiç bir zaman terketmedi.

"Daha 19. yüzyılın başında Rus generalleri, Boğazlara inmek için Bulgaristan'ın mutlak gerekli bir üs olduğunu biliyorlardı. (...)

"Böylece diğer Balkan ülkelerinden ve genel olarak Avrupa'dan tecrit olmuş bir durumda olan Bulgaristan, Sovyet stratejisinin başlıca unsuru haline geldi. Bulgaristan'ın Sovyet sistemi ile bütünleşmesi, şimdiye kadar iki bağımsız devlet arasında görülmeyen bir seviyeye ulaştı.

"Sovyetler Birliği, bugün henüz tamamlanmamış bazı tasarılarını gündeme getiriyor. Moskova'nın Orta Doğu'da ve Afrika'da yürüttüğü faaliyetleri için, istikrarlı ve emin bir lojistik desteğe ihtiyacı var. Kremlin, Yunanistan ve Türkiye'nin Ortak Pazar'a dahil olmasını, bölgede kurmak istediği etkinliğe karşı doğrudan yöneltilmiş bir tehdit olarak görüyor. (...)

"Oysa ki, Sovyetlerin Balkanlarda kullanabileceği yöntemler, tahmin edildiği kadar çok değildir. Doğrudan müdahale sözkonusu olamaz. Çünkü bu günkü uluslararası koşullarda böyle bir müdahale beklenmedik tepkilere yol açabilir. Dolayısıyla, çeşitli Balkan devletleri arasındaki anlaşmazlıkları, eskiden olduğu gibi körüklemekten başka bir yol kalmıyor. Böylece Bulgar-Yugoslav, Arnavutluk-Yugoslav, Yunan-Türk, Yunan-Yugoslav, Bulgar-Romen anlaşmazlıklarını gerginleştirmek yöntemi ortaya çıkıyor.

"İşte bugün Bulgaristan, Makedonya meselesini bu temelde gündeme getiriyor.

"Makedonya konulu kitabın yazarı olan Bulgaristan Komünist Partisi Siyasi Büro Üyesi Bayan Dragoitşeva, Makedonya bölgesinin bir Bulgar toprağı olduğunu iddia ediyor. (...)

"Bayan Drugoitşeva'nın kitabının bu sıralarda yayınlanması aslında tek başına ele alınacak bir konu değildir. Kitap, Bulgaristan'ın Balkanlarda her türlü işbirliğini reddettiğini açıklamasından sonra yayınlandı. Kitabın yayın tarihinin Bulgaristan gençliğini ve orduyu Makedonya konusunda seferber etmeyi amaçlayan yoğun bir propaganda kampanyası ile de denk düştüğü bir gerçektir. Ancak, Bayan Dragoitşeva, bugünkü Bulgar yönetiminin Makedonya sorunu diye bir sorunu olmadığını yazdığı zaman, gerçekten pek de uzaklaşmış olmuyor. Çünkü Makedonya sorunun Bulgaristan aracılığı ile gündeme gelmesini isteyen Sovyetler Birliğidir."

Nigaragua'da Leon Kenti Somoza birliklerinin eline geçti

● Sivil halktan da çok sayıda insanın öldüğü bildirildi

MANAGUA (AA)

Nikaragua'da Somoza diktatörlüğüne karşı mücadele veren Sandinista gerillaları ile Ulusal Muhafızlar arasında bir süredir çarpışmalara sahne olan Leon Kenti, Ulusal Muhafızların eline geçti. Ülkenin ikinci büyük kenti olan Leon'u, terk etmeden önce, kentin batısındaki bir mahalleye çekilen gerillalar ani bir karşı saldırıya giriştiler. Bu sırada çıkan çarpışmalarda çok sayıda Ulusal Muhafız askerinin öldüğü bildirildi. Pazar gecesi sabaha kadar süren çarpışmalar sırasında sivil halktan da birçok kişinin öldüğü bildirildi

Leon'u ele geçiren Ulusal Muhafızlar, kente giriş ve çıkışı bütünüyle yasakladılar. Bölgedeki Kızıl Haç yetkilileri ambulansların da kente sokulmadığını, bu yüzden çok sayıda yaralının ölüme terk edildiğini belirttiler.

İKİ MUHALİF LİDER TUTUKLANDI

Öte yandan Başkent Managua'da muhalefet hareketinin iki yöneticisinin tutuklandığı bildirildi. Somoza hükümetinin geniş çapta yeni tutuklamalara girişmesi bekleniyor.

Bu arada Managua ve diğer kentlerde 1 Mayıs'ın kutlanmasını engellemek için de geniş çapta tutuklamalara girişildiği bildirildi.

5 kıtadan KISA HABERLER

Uganda birlikleri Kenya sınırına ulaştı

Uganda yeni yönetimine bağlı birlikler, Kenya sınırına ulaştı. Böylece Kenya ile başkent Kampala arasındaki karayolunun tümü Yusuf Lüle yönetiminin eline geçmiş oldu.

İdi Amin'e bağlı birliklerin katliamından yeni kurtulan bölge halkı ve sınırdaki Kenyalılar, sınıra ulaşan askeri birlikleri sevgi gösterileri ile karşıladılar.

Sovyet muhalifi Moroz, Rus yöneticilerini Mafya'ya benzetti

Sovyetler Birliği'ndeki baskı rejimine karşı mücadele veren muhaliflerden Valentin Moroz, Sovyet yöneticilerinin Mafya'dan farksız olduklarını söyledi.

Geçtiğimiz cuma günü iki Sovyet casusu ile değiştirilen beş muhaliften biri olan Ukraynalı milliyetçi Moroz, Jersey City'de düzenlediği basın toplantısında Harward Üniversitesinin yaptığı öneriyi kabul ettiğini ve eylül ayında bu Üniversitenin Ukrayna Araştırma Enstitüsünde öğretim üyeliğine başlayacağını bildirdi.

TASS Ajansı Çin'e yine saldırdı

Çin Halk Cumhuriyetine yeniden saldıran Sovyet Tass Ajansı, Çin'i savaş hazırlığı içinde olmakla suçladı. Çin hükümet yetkililerinin, ülkenin ekonomik olanaklarını askeri amaçlar doğrultusunda kullanmak istediklerini iddia etti.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin bu tür girişimlerinin ülkeyi tümden askeri bir devlet haline dönüştürme emelinden ileri geldiğini iddia eden Tass ajansı, Çin halkının 'savaş psikozu' içine itildiği suçlamasında bulundu.

BM Güvenlik Konseyine mayıs ayında Portekiz temsilcisi başkanlık yapacak

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne mayıs ayı içinde Portekiz Temsilcisi Vasco Futscher Perejra'nın başkanlık edeceği açıklandı. Güvenlik Konseyi Başkanlığı, Konsey üyesi ülkeler arasında alfabetik sıra ile yapılmaktadır.

İşte Revizyonist ihanetin Sonucu: Gittikçe boşalan alanlar

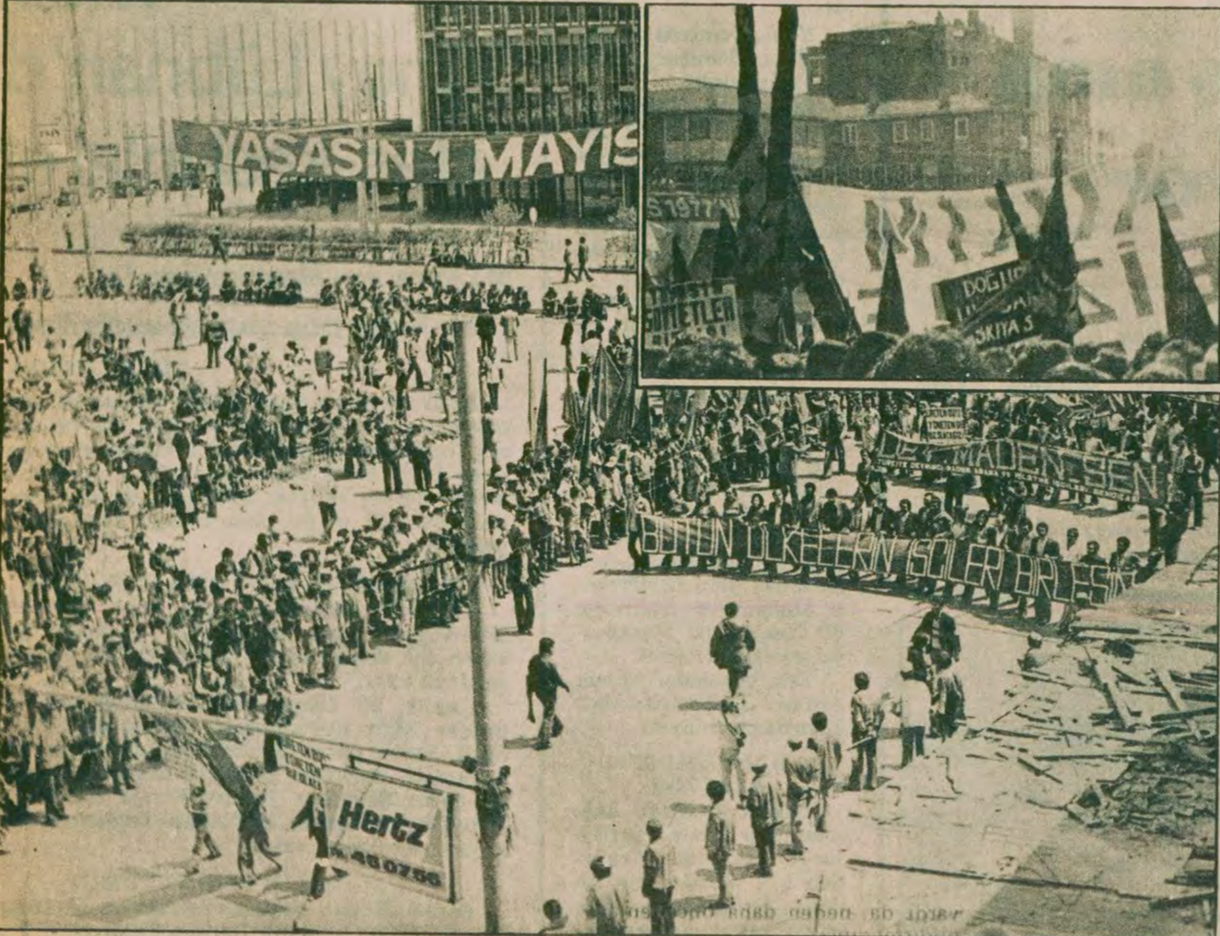
1 Mayıs 1977 revizyonist bölücülüğe rağmen büyük bir işçi kitlesi Taksim'deydi

1977 1 Mayıs'ı öncesinde bir yandan DİSK'in tepesindeki TKP'li kliğin bir yandan, faşist güçlerin giriştikleri bölücü propaganda herkesin hatırındadır. Türkler-Ertürk çetesinin günlerce önceden başlattıkları, "şunu yapacağız, bunu almayacağız, Maocuları alana sokmayacağız" yolundaki propagandaya, faşist güçlerin bir provokasyon hazırlığı içinde olduklarının açıkça sezilmesine rağmen, 1 Mayıs 1977'de yüzbini aşkın bir işçi kitlesi Taksim'deydi.

Ama revizyonist kışkırtma ve bölücülük meyvelerini verdi. DİSK yöneticilerinin yarattıkları ortamı fırsat bilen, maceracı grupların sorumsuzca davranışlarından cesaret alan karanlık güçler, o gün, barış ve özgürlük için alana gelen emekçilerin üzerine kan kustular. İşçi sınıfı, 1977 1 Mayıs'ında, revizyonist bölücülüğü ve Kontrgerillanın karanlık yüzünü 36 şehit vererek tanıdı.

1 Mayıs 1978 Taksim'de işçi sınıfı yoktu. Revizyonist ihanet vardı

1978 1 Mayıs'ına gelindiğinde, DİSK'in yönetimi değişmişti. Türkler-Ertürk kliği devrilmiş, yerine Baştürk yönetimi gelmişti.

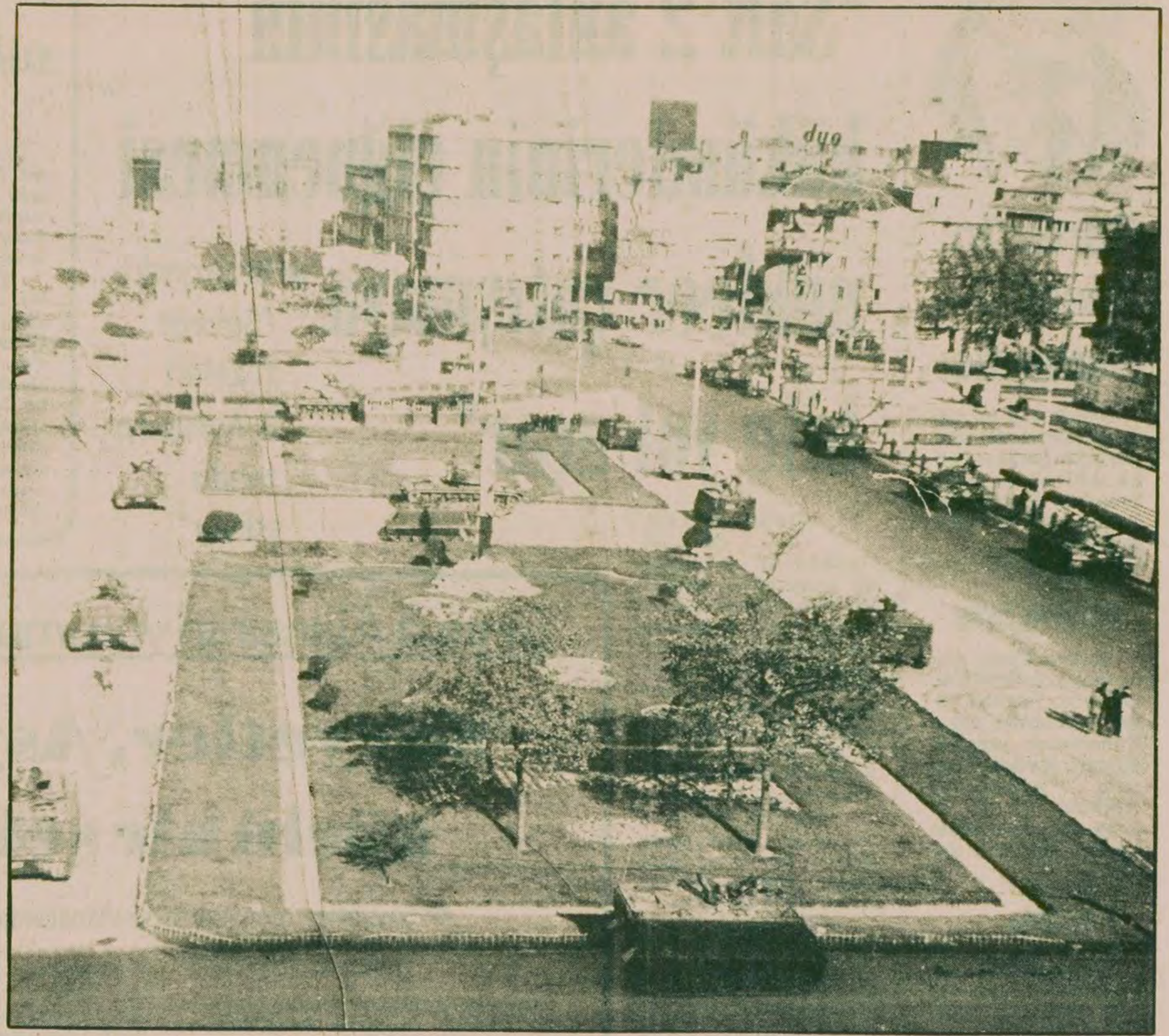
Bir yıl öncesinin acı deneyi, işçi sınıfına bölücüleri tanıtmıştı. İşçiler, birlik ve beraberlik içinde kutlayacakları, düşmanlık tohumları ekilmemiş bir 1 Mayıs Alanı istiyorlar. Baştürk yönetiminden bunu bekliyorlardı.

Ancak 1 Mayıs yaklaşırken, Baştürk yönetiminin de kulağını Bilen'in Bizim Radyosuna dayadığı ve bir yıl önceki bölücü tutumun tekrarlandığı görüldü. İ.Bilen, Doğu Almanya'dan gönderdiği talimatlarla Yeni Çarlar için bir uşaklık bayramı düzenlemeye çalışıyor, Baştürk yönetimi de bu talimatları uygulamaktan başka bir şey yapmıyordu.

Sonuçta, 1 Mayıs 1978'de, Taksim Alanında ortaya çıkan tablo, tam da Bilen'in istediği tabloydu. "Yaşasın Rusya", "Yaşasın TKP" pankartları, Bilen'in portreleri ve mikrofondan haykırılan "TKP"nin "belgileri" ile tam bir ihanet tablosu...

Evet. Her şey yerli yerindeydi. Ama eksik bir şey kalmıştı: İşçi sınıfı. İşçi sınıfı, 1 Mayıs 1978'de Baştürk yönetimini TKP'li dostlarıyla yalnız bırakarak bu uşaklık "bayramını" sessiz bir şekilde protesto etti.

'1978 1 Mayıs'ında, o bir avuçluk kalabalığın, Taksim Meydanının ortasındaki yalnızlığı, aslında, işçi sınıfının Rus uşaklığına verdiği sert cevabı simgeliyordu.

Ve nihayet 1979'un 1 Mayıs'ı ve bomboş bir Taksim alanı

TKP revizyonistlerinin bu yılki kışkırtmaları bundan önceki yıllara kıyasla çok daha açık ve tehlikeliydi.

Moskovacı güçler, bu yılın 1 Mayıs'ını efendilerinin hesabına Türkiye'de iç kargaşalık körüklemek, halkı birbirine düşürmek için bir fırsat olarak gördüler. Sıkıyönetimle işçi sınıfını karşı karşıya getirmek, bir provokasyona zemin yaratmak için günler boyu, Bizim Radyo'dan "savaş" çığlıkları attılar. Son anda yaptıkları bir manevrayla da İzmir'e yöneldiler.

"TKP"nin şefleri İzmir'de bir ihanet gösterisi tezgahlamaya çalışırken, DİSK yöneticileri de TKP'nin kuyruğunda girdikleri macerayı sıkıyönetim nezarethanelerinde noktalıyorlardı.

Sonuçta, Fehmi Işıklar'ın günlerce "1 Mayıs'ta yüzbinleri dolduracağız" dediği alan böyle bomboş kalırken, her türlü karanlık güç, ayrı bir tertibin planını yapıyor, İstanbul halkı da sokağa çıkma yasağı sonucu evine kapanmış bir halde, bu gergin günün bir an önce son bulmasını bekliyordu.

ERDEMİR'DE DİRENİŞ SONA ERDİ

● Direniş sonucu işçilere 4 aydır ödenmeyen kademe farkları topluca verildi

EREĞLİ (ÖZEL) Ereğli Demir ve Çelik Fabrikalarında işçilerin Cuma günü başlattığı direniş dün sona erdi. İşçi temsilcileriyle işverenin yaptığı görüşmeler sonucu anlaşma sağlandı. İşçiler 5 kademe birden aldılar.

Bilindiği gibi, direniş Maden-İş Sendikasının son bir yıl içinde, yetkili sendika olarak işçilerin kademe sorununu çözemeyişi sonucu patlak vermişti.

Geçtiğimiz Cuma günü direnişe geçen işçiler, bu yüzden direniş sırasında Maden-İş Sendikası yöneticilerini aralarına sokmadılar.

Diğer yandan direniş sırasında TKP sempatizanı olarak bilinen bazı CHP'liler Başbakan Bülent Ecevit'e telgraf çekerek direnişe ERDEMİR Genel Müdürü Tuğrul Aktutay'ın neden olduğunu bildirmişler ve Tuğrul Aktutay'ın görevinden alınmasını istemişlerdir. Başbakana telgraf çekenler arasında Maden-İş'in avukatlarından Yıldırım Perçiner ile geçen yıl zimmetçilikten tutuklanan CHP İlçe Örgütü Eski Sekreteri Birol Karadeniz de bulunmaktadır. CHP Zonguldak Milletvekili Kemal Anadol'la yakın ilişkileri olan bu kişiler halen direnişi Maden-İş'e malı etmeye çalışıyorlar.

Kendileriyle görüştüğümüz işçiler ,"iş yerinde halen yetkili sendika yok. Bu yüzden direnişi biz başlattık ve Maden-İş'in 1 yılda alamadığı kademelerimizi 4 günde aldık" şeklinde konuşuyorlar.

1 Mayıs 1977'de Taksim'de katledilen

NAZAN ÜNALDI, JALE YEŞİLNİL, MERAL ÖZKOL, SİBEL AÇIKALIN, HACER İPEK SARMAN, ERCÜMENT GÜNKUT, KENAN ÇATAK, MUSTAFA ELMAS, HÜSEYİN KIRKIN, TEVFİK BEYSOY, BAYRAM İYİ, NAZMİ ARI, HİKMET ÖZKÜRKÇ, AHMET GÖZÜKARA, M. A. ÖZBELEN, MEHMET ALİ GENÇ, BAYRAM SÜRÜCÜ, ÖZCAN GÜRKAN, HÜLYA EMECAN, KARABET AKYAN, RASİM ELMAS, ALİ YEŞİLGÜL, MUSTAFA ERTAN— DİRAN NERGİS, KIYMET DUMAN, ÖMER NARMAN, KAHRAMAN ALSANCAK, ZİYA BAKİ, ALEKO KONTEUS, BAYRAM ÇITAK, HASAN YILDIRIM, NİYAZİ DARI, LEYLA ALTIPARMAK, HAMDİ TOKA, KADİR BALCI ve YÜCEL ELBİSTANLI adındaki yurttaşlarımızı saygı ile anıyoruz.

TÜRKİYE İŞÇİ KÖYLÜ PARTİSİ

GENÇLİK

DGBF'nin Turan Emeksiz'i anma toplantısında Ali Tablacı bir konuşma yaptı. (Yanda) Halk Oyunları ekibinin gösterisi de büyük bir coşkuyla izlendi. (Fotoğraf: AYDINLIK)

● Turan Emeksiz Gençlik Günü Bursa'da yapıldı

Toplantıda konuşan DGBF Genel Başkanı Ali Tablacı

Turan Emeksizlerin, bütün gençliği birleştiren mücadelesinin mirasçılarıyız

● "Türkiye gençliği olarak, yurdumuzu boğmak isteyenlerin karşısında diz çökmeyecek, mücadele edeceğiz"

BURSA (ÖZEL) Turan Emeksiz Gençlik Günü 29 Nisan'da Bursa'da yapıldı. TİKP Bursa İl Yöneticileri, Bağımsız Maden-İş Sendikası Başkan ve Yönetim Kurulu üyeleri, lise öğretmenleri, üniversiteli ve liseli gençler ile halkın katıldığı toplantıya çevre illerden de izleyiciler geldiler.

Saat 14.00'de yapılan açılış konuşmasının ardından coşkun alkışlar arasında Nazım Hikmet ve Enver Gökçe'nin 28 Nisan mücadelesini anlatan şiirleri okundu. Şiirlerin arkasından DGBF Folklor Ekibi Siirt yöresinden halk oyunları sundular.

"Dağ Başını Duman Almış, Gümüş Dere Durmaz Akar" marşıyla programa başlayan Gençlik Korosu, bu marşı ve bunun arkasından 1960 yıllarında bütün gençliğin dilinden düşmeyen "Mülkiyeliler, Gaziosman Paşa" marşlarını bütün dinleyicilerle birlikte söyledi.

Turan Emeksiz Gençlik Günü'ne konuşmacı olarak katılan DGBF Genel Başkanı Ali Tablacı, konukları ve o günleri örnek alan liseli, üniversiteli gençleri selamlayarak konuşmasını açtı:

Bugün Turan Emeksizlerin zamanındaki birlik, kardeşlik ortamını geliştirmeye çalışanlara sahte solcuların saldırılar düzenlediklerini ve Emeksizleri unutturmaya çalıştıklarını söyleyen Tablacı, "Türkiye gençliğinin geleceğini sahte solcular karartamaz. Türkiye gençliğinin geleceği, ODTÜ'de İTÜ'de, İzmir'de, Bursa'da, Eskişehir'de zorbalığa karşı mücadele eden gençlerin yaptıklarında yatıyor. Arkadaşlar. bu saldırılar bizi mücadeleden alıkoyacak mı? Hayır. Biz buradan sesleniyoruz. Sahte solcuların zorbalığı sökmeyecek, gençlik onları sel gibi coşarak tarihin çöp sepetine atacaktır" dedi.

Bayar — Mendereslerin Türkiye'nin kapılarını ABD'ye açarak, tam on yıl halkın üzerinde kara bulut gibi dolaştıklarını, kendilerine karşı çıkan en ufak sesi dahi boğmaya çalıştıklarını, ancak sonunda sanık sandalyesine oturduklarını söyleyen DGBF Başkanı, son yıllarda Rusya'nın ABD'nin gerilemesinden yararlanarak Türkiye'de çok yönlü bir saldırıya girdiğini söyledi. Rusya'nın ABD'nin 1934'lerde olduğu gibi gemilerini boğazlarımıza demirlettiğini, Rusya'ya uşaklıkta iyice pervasızlaşanların ise onları "Yaşasın Rusya" diye karşıladıklarını vurgulayan Tablacı, "Türkiye gençliği olarak yurdumuzu boğmak isteyenlerin karşısında diz çökmeyecek, mücadele edeceğiz. Çünkü Türkiye gençliğinin tarihi, Turan Emeksizler bize bunu öğretmektedir" dedi.

1960'larda farklı fikirler taşıyan bütün öğrencilerin okullarına gidebildiklerini, bugün ise İGD'li ve ÜGD'li zorbaların farklı fikirden öğrencilerin okullara alınmamasına çalışarak okullardaki birlik, kardeşlik, dostluk ortamını ortadan kaldırdıklarını belirten Tablacı, "Turan Emeksizler bize Türkiye gençliğinin bütünüyle yurtsever olduğunu göstermiştir. Biz Turan Emeksizlerin bütün gençliği birleştiren mücadelesinin mirasçılarıyız" dedi.

DGBF Başkanı Ali Tablacı 28-29 Nisan mücadelesinde öğrenciler, öğretim üyeleri ve halk arasındaki birliğin çok güçlü olduğunu söyleyerek sözlerini şöyle sürdürdü.

"Bugün ise sahte solcular hocalarımızla birliğimizi engelliyorlar. Onlar kendi yaptıklarını desteklemeyen, karşı çıkan hocalarımıza 'Faşist burjuvazinin uşağı', 'Ayakkabısı delikli' gibi yaftalar asıyorlar, gençlik üzerinde yaptıkları gibi hocalarımız üzerinde de baskı uygulamaya çalışıyorlar. Öğretim üyeleri, öğrenciler analar ve babalarımızla okullarda demokrasiyi sağlamak için zorbalığa karşı birleşelim" dedi. Tablacı şöyle devam etti:

"Bugün Türkiye'de birçok gençlik örgütü vardır. Bu gençlik örgütleri biraraya gelmemektedirler. Biz ayrı bir gençlik örgütü gibi kendimizi bir uca çekmiyoruz. Biz, demokrasiyi savunan okul dernekleri ile, bütün gençlik örgütleriyle birlikte mücadele etmeye ve birleşmeye hazırız. Sizlerin önünde bir kez daha sesleniyorum.

Demokrasiyi savunan bütün gençlik örgütlerini, gençlik çevrelerini birliğe çağırıyoruz. Gençliğin istediği budur. Bu isteği dile getiriyoruz, bu dilek gerçekleşecektir."

Bir sene önce İstanbul Üniversitesi önünde yedi öğrencinin bombalanarak öldürülmesi, değerli öğretim üyeleri Karafakioğlu, Bulut ve Cömert'in gene faşist saldırganlarca öldürülmesi, Server Tanilli'nin yaralanarak felç olması ve birçok üniversiteli gencin şehit edilmesinin üzerinden geçen zamana rağmen iktidarın katillerin üzerine yürüyemediğini belirten Tablacı şunları söyledi:

"Hükümet okullarda anarşiyi önleyeceğim diyerek, gerici disiplin yönetmelikleri çıkartmakta, saldırıya uğrayan öğrencileri okullardan uzaklaştırmaktadır. Fikir özgürlüğünü, özerkliği ortadan kaldıran gerici üniversite yasası çıkarmaktadır. Katillerden hesap soracağı, anarşinin kaynaklarına yöneleceği yerde, öğrencinin yayınları izlemesini, okullarda tartışmalar yapılmasını engelliyor. Buda en çok zorbaların işine yaramaktadır. İktidarın bu politikası iflas etmiştir. Ayakta sallanmaktadır." 28-29 Nisan kitle mücadelelerinin Bayar-Menderesleri nasıl sanık sandalyesine oturttuysa Kontrgerillacılarında elbet bir gün sanık sandalyesine oturacaklarını söyleyen Ali Tablacı sözlerini şöyle bitirdi.

"Arkadaşlar, Federasyonumuz yeni kurulmuştur, fakat Tıbbiyeli Hikmetlerin, Turan Emeksizlerin, Vedat Demircioğullarının mücadelesinin mirasçılarıdır. Türkiye'nin bağımsızlığı için mücadele eden federasyonumuz İGD gibi Rusya'ya değil, Türkiye gençliğine dayanmaktadır. Bütün gençliği zorbalığa karşı can güvenliği, öğrenim özgürlüğü için mücadele eden federasyonumuzun çatısı altında toplanmaya çağırıyoruz. Türkiye'nin yiğit gençliği Bayar — Menderesleri yıktığı gibi bir avuç sahte solcu zorbayı da tarihin çöp sepetine atacaktırü"

"Yaşasın Öğretim Üyelerinin, Öğrencilerin, Anaların, Babaların Zorbalığa Karşı Birliği!"

"Yaşasın Barış, Kardeşlik ve Dostluk İçin Mücadelemiz!"

"Yaşasın Mustafa Kemal'in Bağımsızlık Mücadelesini Yürüten Gençlik!"

"YAŞASIN TÜRKİYE!"

Toplantıya, 1960'da Anayasa Hukuk Asistanı olan Öget Öktem, Balıkesir Barosu Avukatlarından Ferhunde ve Turgut İnal ile Eskişehir, İstanbul, Bilecik ve çevre illerdeki DGB ve DLB örgütleri kutlama mesajları gönderdiler.

Ozan Nedret'in söylediği türküler ve folklor ekibinin oynadığı Diyarbakır yöresi halk oyunlarından sonra toplantı sona erdi.

Olaylarla

1 TUNCELİ'DE SAHTE SOLUN ZORBALIĞI

● Tunceli'de gün geçmez ki, bir miting, bir korsan eylem, bir yürüyüş olmasın. Bu eylemlerde, bir tek esnaf. bir tek köylü, bir tek işçi göremezsiniz"

● Çeşitli aşiretlerin içinde yuvalanan sahte solcu çeteler kimi zaman bu aşiretler arasındaki, kimi zaman da aynı aşiret içindeki çatışmalara neden oluyorlar

● Tunceli halkı Türkiye'nin dört bir yanındaki bilmem kaç grup arasındaki bu kan davalarından bıktı, usandı artık

Kargaşalık çıkaranların halkla hiç bir bağı yoktur

● Sahte solcular Tunceli'de külhanbeyler devleti kurmuşlar

Halkının hâlâ büyük ölçüde tarım ve hayvancılıkla geçindiği bu ilimizin, iktisadi ve kültürel geri kalmışlığı, ihmal edilmişliği, doğal olarak sosyal yapısını da büyük ölçüde etkiledi. Hâlâ temelde güçlü aşiret bağlarının hüküm sürdüğü ve bu sosyal temel üzerinde çeşitli aşiret törelerinin, geleneklerinin egemen olduğu bir ilimiz Tunceli.

Tunceli halkının tarihi, bu aşiret bağlarının verdiği acıların, sancıların içindeki zulme boyun eğmeyen, haksızlığa karşı yiğit bir halkın çizdiği tarih oldu.

Bu aşiret bağları, asalaklığın ve külhanbeyliğin sosyal zeminini oluşturuyor. Yüzyıldan bu yana çeşitli gerici güçlerin durmadan körüklediği çatışma ve bölünmeler, son yıllarda sahte solcuların parsa toplama aracı oldu. Şimdi Tunceli'de Osmanlı hanedanlarının zorbalığını aratacak bir zorbalık türü var. Artık hırsızlık, yol kesme, adam dövme, kendi görüşlerinden olmayana işkence yapma gibi zorbalıklar ve ahlaki yozluklar 'devrimcilik' kisvesi altında yapılıyor.

Karsan, Haydaran, Alan, Demenan, Küreşan, Yusufan, Pilvenk, Hiran gibi çeşitli aşiretler içinde yuvalanan sahte solcu gruplar, kimi zaman bu aşiretler arasındaki çatışmaları, kimi zaman da aynı aşiret içindeki çelişki ve çatışmaları körüklüyor.

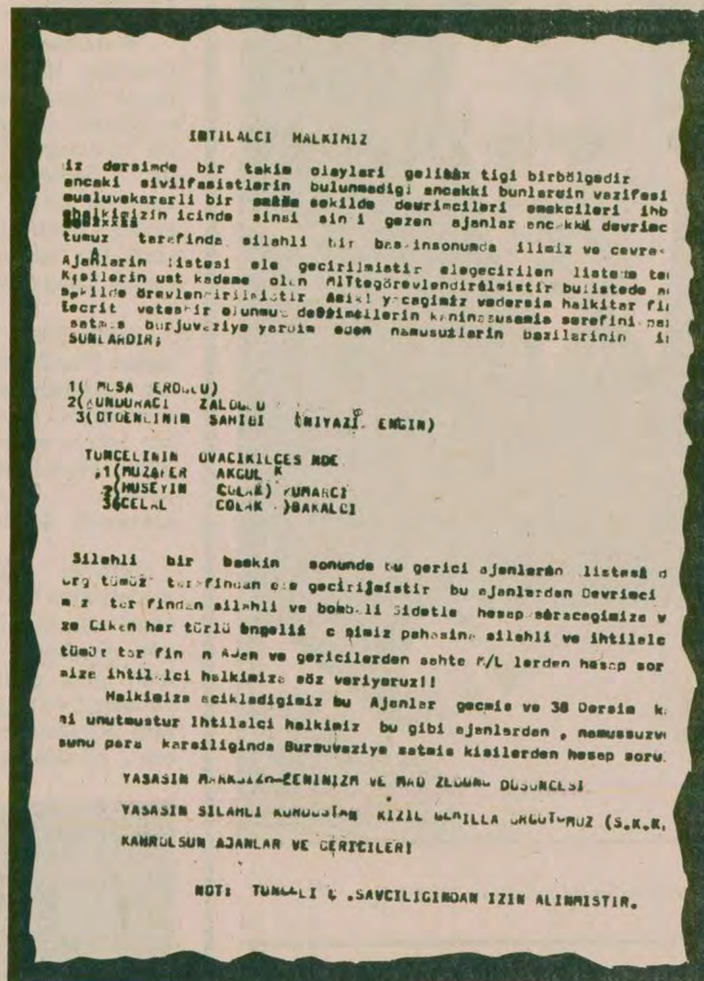
Bir aşiretin içindeki sahte solcu bir grup, başka bir aşiretten birini vurdu mu, çatışma iki aşireti de sarıyor, sahte solcular kendi aralarındaki çelişkileri özellikle aşiretler arası bir çatışmaya dönüştürmek için çaba harcıyorlar. Tunceli halkı ise bu tür çatışmaların, aşiretleri sarmaması için çoğu kez olağanüstü bir temkinlilik gösteriyor. Aileler bir yandan köklü bir töre nedeniyle karşı tarafa kin tutarken, öte yandan hepsi bu zorbalığın, bu kan dökmenin, bu bölünmüşlüğün yerini, birliğin, kardeşliğin almasını yürekten istiyor. Gidin sorun, Tuncelili vatandaşa, 'Memnun musun bu çatışmalardan, sürsün gitsin istiyor musun?' deyin, asla kalkıp da size "He" demeyecektir.

Gün geçmiyor ki Tunceli'de sokaklarda silahlar takırdamasın cadde ve sokaklarda silahlı çetelerin halkı yıldırmak için giriştikleri gövde gösterisinde bulundukları, korsan eylemler düzenlenmesin, yürüyüşler olmasın.

Öldürülen devrimci gençlerle ilgili olarak yapılan her ölüm yıldönümünde çoğu kez bir şehit daha verdi Tunceli halkı.

Halk Türkiye'nin dört bir yanındaki bilmem kaç grup arasındaki bu kan davasından bıktı usandı. Yaptıkları eylemlerde bir tek esnaf, bir tek köylü, bir tek işçi göremezsiniz. Sokağa çıkıp da seyreden bile olmuyor bu eylemleri. Onlar orada bağırıp çağırırken, aileler sıkıntı ve üzüntüyle evlerine çekiliyor ve bu kez hangi gencin vurulacağını bekliyor.

Evlatları vurulan, dövülen babalar bile ses çıkarmaya görsün. kalkıp da biri; "Bu yaptığınız insanlığa sığar mı? Halka saldırmanın neresi devrimcilik? Gencecik insanları öldürmenin neresi devrimcilik?" demeye görsün, bu bile onun günün birinde bir köşeye sıkıştırılıp, dövülmesi için yeterli sebeptir.

İHTİLALCİ HALKIMIZ

... tor fin n Ajan ve gericilerden sahte M/L lerden hesap sor
size ihtilalci halkımıza söz veriyoruz!!
Halkımıza açıkladığımız bu Ajanlar geçmiş ve 38 Dersim k[illegible]
ni unutmuştur İhtilalci halkımız bu gibi ajanlardan, namussuzu[illegible]
bunu para karşılığında Burjuvaziye satmış kişilerden hesap soru.
YAŞASIN M[illegible]-LENİNİZM VE MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ
YAŞASIN SİLAHLI [illegible] KIZIL GERİLLA ÖRGÜTÜMÜZ (S.K.K.
KAHROLSUN AJANLAR VE GERİCİLER!
NOT: TUNCELİ C. SAVCILIGINDAN IZIN ALINMISTIR.

"EMEKÇİ HALKIMIZA", "İHTİLALCİ HALKIMIZA", "YURTSEVER HALKIMIZA" başlıklı bildiriler dağıtılıyor. Ama Tunceli halkını ilgilendirmiyor içindekiler, küfür dolu, intikam kusan yazılar...

> 1— 15 Ocak 1979 günü Mazgirt'in bir köyünde Hasan Çakmak adlı ilkokul öğretmenini işkence yaparak öldürenler kimlerdi?
>
> 2— Tunceli'nin merkezinde olan bir fuhuş olayı neden Dev-Yolcularla-Apocuların çatışmasına neden oluyordu?
>
> 3— 31 Mart günü Hozat İlçesinin Deşt Nahiyesinde bir okulun topraklarını işgal etmek TİKKO'cuların nereden akıllarına geliyordu?
>
> 4— 3 Nisan günü MHP yanlısı Yaşar Uytun'u öldürenler kimlerdi?
>
> 5— Halkın Kurtuluşçuları ile Apocular arasında uzun süredir devam eden kan davası nasıl başladı?

Devlet içinde devlet

Sahte solcular Tunceli'de devlet içinde devlet kurdular. Bu zorbalar ve külhanbeyler devletini, ünlü zorbalardan, Özden Mızrak (Halkın Kurtuluşçusu) şöyle ilan ediyor; "Tunceli'de bir şey olacaksa, buna siyasi gruplar karar verir."

Sahte solcular kendilerine katılmayanları ilk olarak tehdit ediyorlar. Daha sonra evlerinin yolunda önlerine çıkarak kuvvet gösterisi yapıyorlar. Kendilerine karşı çıkan kişi daha da ileri giderse onu "faşist" ilan ederek hakkında halk mahkemesi kararı çıkarıyorlar. Ve günün birinde bilinmeyen bir yerdeki bilinmeyen bir mahkeme genellikle olduğu gibi 'ölüm' fermanı çıkarıyor. Her an hazır olan infaz tugayları belirsiz bir yerde infazı gerçekleştiriyor.

Karar örneklerinden birinden yaptığımız aşağıdaki alıntı bize olaylar hakkında bilgi verebilir. 3 Subat 1979 tarihinde iki Partizancının bir öğretmeni öldürmesiyle ilgili olarak dağıtılan TKP/ML...ABK'si imzalı bildirinin 2. sayfasında aynen şunlar yazılmaktadır:

"...Partimiz komünist yapısına uygun bir şekilde olayın sorumlusu olan kişinin yargılanmasını ele aldı... Olayın sorumlusu olan kişinin sadece partimiz tarafından değil, devrimci hareketin bütünü tarafından yargılanmasını uygun buldu. Bu amaçla da bu çerçevede bir halk mahkemesinin kurulmasını önerdik. Konu ile ilgilenen beş devrimci siyasi akım 25 Ocak 1979 tarihinde ortak bir toplantı yaptılar ve sorunun çözümü için ortak adımlar atmada anlaşma sağladılar. Bu anlaşma metnini de olduğu gibi halkımıza sunmayı yararlı görüyoruz.

1— Birtakım grupların meseleye ciddi yaklaşmadıkları ve disiplini ihlal etmelerinden dolayı bundan sonraki çalışmalara 5 grubun katılması uygun görülmüştür. Görüşme dışı kalan gruplara gerekli bilgiler verilecektir.

2— Olayın bütün yönleri ile açığa çıkarılması için önce çok yönlü soruşturma yapılacak. Sonraki işler bu soruşturma sonucu ele alınacaktır.

3— Failin saklanması ve korunması TKP/ML'ye aittir. TKP/ML gerekli gördüğü hallerde Devrimci Yol'dan gözlemci isteyecektir."

İşte böyle. Halkı yargılayan 'Halk Mahkemeleri' var bu devletin, sıradan emekçiler için gençler, öğretmenler, köylüler için idam fermanı çıkaran ağaları, beyleri var bu devletin.

Halk adına okulların bahçelerini kamulaştıran, 'Bakanlık'ları var bu devletin.

Yol kesen adam soyan haraç toplayan 'memur'ları var bu devletin.

Dilekçenin yerini duvar yazısı almış

Avarelik almış yürümüş, gruplar arasında duvarlardaki yazıları yazma ve silme konusunda yarışmalar açılmış. Kim daha yukarı yazar kim daha çok süslerse o kadar çok devrimcidir anlayışıyla çeşitli boy ve şekillerde yazılar, binaların duvarlarını süslemektedir. Resmi dairelerin, okulların, evlerin bahçe duvarlarının üstü anlaşılmaz yazılarla dolu.

Sahte solcular resmi taleplerini de bu yolla bildirir olmuşlar.

Bir süre önce Tunceli Lisesine ait okul pansiyonu bir grup Halkın Kurtuluşçusu tarafından işgal edildi. Çıkabilecek olayları engellemek için Belediye Başkanı Veli Aytaç, şehrin ileri gelenlerinden bir heyetle Halkın Kurtuluşu ile görüştü. Aralarında şu konuşmalar geçti:

Heyet: Böyle bir talebiniz vardı da, neden daha önceden bildirmediniz?

Halkın Kurtuluşu: Gözleriniz görmüyor mu, işte duvara yazdık ya!

Herhalde Halkın Kurtuluşçuları taleplerini bildirmenin de halktan kopuk bir yolunu bulmuşlar. Duvarlara yazı yazarak bildirir olmuşlar.

Tunceli halkı boyun eğer mi?

Tunceli'de sahte solcuların arkasından gidenler genellikle 15-16 yaşında okul çağında çocuklar. Ve hiç birinin ailesi yaptıklarını tasvip etmez bunların.

İki yüzbin nüfuslu Tunceli'nin bir de halkı var. II. Abdülhamit'ten bu yana, zulme, haksızlığa boyun eğmemiş, adil, kardeşçe, Alevisi, Sünnisi ile yaşayıp gitmiş, Kürdüyle, Türküyle kız alıp vermiş, hep birlikten yana, hep bölünmeye karşı bir halkı var...

Bu halk boyun eğer mi üç beş külhanbeyinin zorbalığına? Eğmez.

Bu halk bir gün olur da "yeter!" demez mi, bu kan davasına? Der.

Bu halk hesabını sormaz mı, hırsızlıkların, işkencelerin? Sorar.

Evet, Tunceli halkının sahte solun zorbalıklarına karşı duyduğu tepki her geçen gün artmaktadır. Esnaflar, köylüler, gençler, her türlü kargaşalığa ve zorbalığa son vererek tek gücün kendileri olduğunu her gün biraz daha iyi anlıyor.

Şimdi son iki aydır Tunceli'nin altını üstüne getiren, halkı tedirgin eden olaylardan bazılarına kısaca gözatalım. Yayınımız süresince değineceğimiz olaylar, sahte solcuların zorbalıklarının tipik örnekleri olacaktır. Yoksa bu ilde ölüm fermanlarıyla dolu bildirilerin, hırsızlığın, yol kesmenin, adam yaralamanın, korsan mitinglerin hesabını tutmak oldukça güçtür.

—(DEVAM EDECEK)—

açıkça

DOĞAN YURDAKUL

"Yumuşama ve savunma"

İster hükümet, ister muhalefet kanadından olsun, bazı yetkililer "savunma" konusunda konuşmaya başladıkları zaman, ilginç bir izlenim edinirsiniz: Bu konuşmalarda Sovyet tehdidinden asla söz edilmez çünkü bu konu tabudur, dokunulmazlığı vardır.

Sovyetler Birliği'nin son on yıldır kazandığı belki de en büyük başarı, birçok kimseyi kendisinin sözümona "barış" savunucusu olduğuna inandırabilmiş olmasıdır.

Ama bu "barış" ninnisine kulak verip uyuyanlar bile zaman zaman tatlı uykularından uyanıyorlar. Çünkü Sovyetler o müziği çalarken sık sık yanlış notaya basıyor ve uyuyanların uyanmasına sebep oluyor. Şöyle ki;

— Bu "yumuşama" yılları boyunca Sovyetler'in askeri gücünün Batınınkini aşması. Batı Avrupa'nınkini en azından birkaç misli geçmesi.

— Afrika'nın zaptedilmesi harekâtı.

— Afganistan'ın ele geçirilmesi.

— Kübalı veya Doğu Alman askerlerin gittikçe dünyanın daha uzak köşelerine gönderilmeye başlanması.

— Sovyet donanmasının bütün okyanuslarda boy göstermesi.

Bütün bu gerçeklerden söz edenler, "ruhi tedaviye ihtiyacı olan manyaklar" olarak nitelenirler. Çünkü, Sovyet tehdidine karşı uyumakta olanlara göre, böylesine bir silahlanma ve yayılma, tamamen kendini "savunma" ihtiyacından doğmaktadır, Sovyetler'in kuşatılma korkusundan ileri gelmektedir.

* * *

Yazının buraya kadar olan kısmına kızanlar, "Doğan Yurdakul yine Sovyet tehdidine boyun eğenleri eleştiren bir yazı yazmış" diyecekler.

Ama yanılacaklar.

Çünkü yazının buraya kadar olan kısmı bize ait değil.

Üç yıldızla ayrılmış olan bölüme kadar yazılanlar, Fransız Ekspress dergisinin yönetmeni ve başyazarı Jean-François Revel'e ait. Derginin 28 Nisan 1979 tarihli sayısında "Yumuşama ve Savunma" başlığıyla kaleme alınmış.

Teslimiyetçiliği eleştiren kişiler de Ecevit veya Demirel değil, d'Estaing, Chirac, Mitterand ve Marchais.

Ekspress dergisinde yazılanlar, Türkiye'deki teslimiyetçileri kızdıracak kadar bizim ülkemizde olanlara benziyorsa bunun kabahati de yazara ait değil. Kabahat, Sovyet yayılmacılığı tehlikesine karşı her ülkede uyuyanların, halklarını avutmak için aynı masallara başvurmalarında.

Ecevit, "Sovyet tehdidi yoktur", "Sovyetler'in barış sözlerinin samimi olduğu kanısındayım", "İran olaylarının ardında Sovyetler'in rolü yoktur" gibi sözleri ederken, genellikle hep Avrupalı bazı "meslektaşlarının" sözlerine atıf yapar. Söze, "Batı Avrupalı bazı devlet adamlarının da belirttiği gibi" diye başlar.

Ama gördüğünüz gibi, Ecevit'in atıf yaptığı o Avrupalı devlet adamları da kendi ülkelerinde eleştirilmekte, gerçekçi olmadıkları için alaya alınmaktadırlar. Hem de 700 bin tirajlı yayın organlarında.

Ekspress dergisi başyazarı, sözlerini şöyle sürdürüyor.

"Fransız hükümeti son mart ayında televizyonda Sovyetler'in hoşuna gitmediği için üç programı kaldırabiliyorsa, bu, yumuşamanın bizim kültürel bağımsızlığımıza hizmet etmediğini gösterir. Çünkü böylece kültürel bağımsızlığımız daha baştan feda edilmiş olmaktadır."

"Sovyet ordu ve donanmasının hem maddi hem de stratejik olarak bir saldırı savaşına hazırlanmakta olduğunu söylemek, yumuşamaya karşı olmak değildir. Sadece, yumuşama kelimesinin gelecekte Sovyetler'in Batı Avrupa'yı hegemonya altına alması için kullanılan bir kelime olmasına karşı çıkmaktır."

Sovyetler'in "barış" ninnileriyle uyumakta iken, 1 Mayıs'ta Beşinci Kolun attığı "savaş" naraları karşısında şaşıranların bu yazıyı dikkatle incelemelerini öneririz.

G.Antep'te otobüse ateş açıldı: 1 ölü, 2 yaralı var

HABER MERKEZİ

Gaziantep'te belediye otobüsüne ateş açıldı. Bir kişi öldü, 2 kişi de yaralandı. Olayla ilgili olarak Mehmet Şen adında bir şahıs yakalandı.

Edinilen bilgiye göre, Karşıyaka semtinden kent içine gelmekte olan belediye otobüsüne, saat 11.30 sıralarında şoför Ali caddesinde ateş açıldı. Otobüste yolcu olarak bulunan Bozan Aslan adlı bir icra memuruna isabet etti. Bozan Aslan olay yerinde öldü.

Güneş...

(Baştarafı 1. Sayfada) gözaltına alındığını söyledi.

Bakan Güneş, toplam 43 yerleşim merkezinde gösteri düzenlendiğini, bunun daha önceki yıllara göre en yüksek rakam olduğunu belirtti. Bakan, "Genel olarak bütün toplantılar çok küçükbirkaç olay dışında olaysız sonuçlanmıştır" dedi. Bakan Samsun'da göstericilerden birine plakası saptanan bir minibüsten ateş açılarak ayağından yaralandığını, Uşak'ta da bir Eğitim Enstitüsü öğrencisini yaralayanın hemen yakalandığını, Sinop'ta gösteriye katılanların attıkları taşlarla iki jandarma ile bir polisin yaralandığını söyledi.

Bakan, çeşitli illerde yapılan aramalarda 9 tabanca ile 51 mermi ele geçirildiğini, bugün Ankara'da ise bunun dışında 7 tabanca ve 5 dinamit lokumu ele geçirildiğini söyledi. Bakan İstanbul'da ise silah ele geçirilmediğini belirtti.

Bakan gözaltına alınanlar arasında TİP Genel Başkanı Behice Boran'ın da bulunduğunu doğruladı, ancak bir soru üzerine TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın gözaltına alındığına ilişkin bir bilgisi olmadığını söyledi.

Bakan 1 Mayıs gösterilerini izlemk üzere Ankara Emniyet Müdürlüğüne bağlı bir özel büro kurulduğunu, haberleşme ve yardımlaşma çalışmasını yürüten bu büroda 60 kişinin çalıştığını belirtti .

Halkını ve sanatını sevmenin sorumluluğunu 70 yıl sırtında taşıyan

MUHSİN ERTUĞRUL USTAYI KAYBETTİK

"Tiyatro: Hükümetlerin ve belediyelerin lütfuyla yaşayan bir arpalık değildir. Aldığı ödenek; topluma verdiği yüksek ruh ziyafetinin, seyirciye yaptığı eğitim ve kültür görevinin karşılığıdır."

METİN AND
"Muhsin Ertuğrul'un yönetiminde Şehir Tiyatroları'nın 1959 yılına kadar olan dönemi, tiyatro tarihçisi olarak "tiyatromuzun altın çağı" kabul ediyoruz.

AZİZ NESİN
Muhsin Ertuğrul, Türk Tiyatrosu'nun bir numaralı kurucusudur. En büyük özelliğide dünya tiyatrosunu yetkiyle yakından izleyen, bilen biri olarak tiyatro yaşamını hep canlı tutabilmesidir. Muhsin Ertuğrul özellikle çalışmalarının son 15 yılında, kendisinden sonraki kuşaklara, genç rejisör ve oyunculara ve tüm yazarlara yetişmeleri ve kişiliklerini kabul ettirmeleri için büyük olanaklar sağlamıştır. (1972)

HAYATİ ASILYAZICI
Yenilikçidir, ataktır, bir dünya görüşü vardır, oyuncudur, yöneticidir, çevirmendir, yazardır, sanatçıdır. Ve bütün bunların yanında insandır. Büyük çabası en inandırıcı bir yolda, gerçek gözlemlere dayanarak yenilik getirmektir tiyatromuza.

ÖZDEMİR NUTKU
Her alanda düşünürlerin az olduğu ülkemizde bir tiyatro düşünürü olmadığı sıralarda kendinde hem düşünür, hem bir sanatçı, hem bir yönetici ve bir ırgat yaratmaya çalışmıştır Muhsin Ertuğrul.

MÜNİR ÖZKUL
Muhsin Ertuğrul'un Şehir Tiyatroları'nın başına getirilişi Şehir Tiyatroları'nın kurtuluşu olarak görüyorum. Türkiye'de tiyatro kültürünü, tiyatro eğitimini, tiyatronun saygı değer bir meslek olmasını borçlu olduğumuz Muhsin Ertuğrul Türkiye'de tiyatro yöneticisi olarakgördüğüm tek insandır.

Tepebaşı Tiyatrosunda bir provayı izlerken (1959)

"Sen bu memlekette az çalıştığı, hatta hiç çalışmayıp da kaytardığı için, işinden çıkarılan tek adam gördün mü? Ama geceyi gündüze katıp geri kalmışlığımızı aşmaya kalktın mı, çevrendekileri tedirgin edersin."

MERT EGEMEN

Daha birkaç gün önce gazetemizin tekleslerinden Muhsin Ertuğrul'un 70. sanat yılı nedeniyle "Fahri Doktorluk" ünvanı aldığını öğrenmiş ve onun yetmiş yıllık mücadelesine duyduğumuz saygıyı aktarabilmek için bir yazı hazırlamıştık. Şimdi ise en zor olanı yetmiş yıllık bir sanat emekçisinin ölüm haberini yazmak zorundayız.

Eğer yetmiş koca yılın ardından naçizane birkaç kırık dökük söz söylenebilirse; Cumhuriyet Tiyatrosu'nun temelini o attı, Türkiye tiyatrosu'nun inşası için yetmiş yılını yani bütün hayatını verdi. Onun deneyleri, çalışması ve öğrettikleri bütün tiyatrocularımızın bilgisinin temeli oldu. Yarı aç yarı tok, genellikle havasız ve ışıksız bodrumlarda yapılan, seyircinin alkışlarından başka bir ödülü olmayan bu zor kavgayı; geriliciliğe, yozluğa, politik cambazlıklara karşın dünya görüşünden ödün vermeden sürdürdü. Tiyatro sanatçılarının mahkemede şahitliğini dahi kabul etmeyen halkına bu sanata duyduğu saygıyı duyurdu. Halkını ve sanatını sevmenin sorumluluğunu yetmiş yıl sırtında taşıdı.Kendinden sonraki kuşaklara bizlere bu sorumluluğu aktardı ve öldü diyebiliriz.

İlk kez 1909 yılında sahneye çıkmıştı 1916'da Darülbedayi'ye katıldığında giriş imtihanındaki başarısıyla yalnız oyuncu değil, öğretmen adayı olarak da işe alınmıştı. 1918 yılında Darülbedayi'den disiplin ve çalışma anlayışının çelişmesiyle ayrıldığında: "Belki kafi derecede rağbet görmedim. Esasen rağbet görmek isteseydim sanat için didişmek şimdiye kadar yapılandan başka birşey yapmayı gaye addetmeseydim diğer arkadaşlar gibi Darülbedayi'de kalır, senenin onbir ayında gider, gelir, orada çene yarıştırır, rahat rahat otururdum. Fakat bunu istemedim. Hayat-ı san'atkaraneden gayrı, tıpkı bir kalem hayatı olan bir tarzda alışmaya başlar, tabasbus, riya ve dedikodu içinde bir parçada zelilane geçinir giderdim" diyerek tiyatroyu bir memur gibi sürdürme anlayışına karsı çıkıyordu.

"Kral Lear" oyununda (1944)

Muhsin Ertuğrul 1916'da Almanya'da Max Reinhardt'ın yanında. 1926'da ise Rusya'da Stanislavsk ile çalıştı. Tiyatro birikimine bu iki ünlü yönetmenin etkisi büyük oldu. 1927 yılında Darülbedayi'nin başına getirildiğinde ucuz salon güldürülerinin yerine, dünya klasiklerinin ve çağdaş tiyatro ürünlerinin sahnelenmesine önem verdi. Darülbedayi'nin sahneleme, oyun seçme, disiplin ve çalışma anlayışlarında köklü değişiklikler yaptı ve araştırmayı tiyatroda hakim kıldı. Onun yöneticilik yaptığı yıllar içinde şehir tiyatroları oyun düzenlemesinde yerli yazarların oyunlarının çokluğu dikkat çekicidir.

çocuk tiyatroları için

Türkiye'de çocuk tiyatrolarına gereken önemi veren ve çocuklar için tiyatroyu ilk kez kuran da yine Muhsin Ertuğrul olmuştur. 1935 yılında Devlet Tiyatrosunun başında bulunduğu yıllarda, çocuk tiyatrosunu kurmuş ve bu tiyatroların yaygınlaşması için o yıldan bu yana mücadele etmiştir. 1972 yılında bu konudaki bir söyleşide: Yapılacak tek şey yarının seyircisi çocuklara yönelmektir" diyordu. "Onları bugünden tiyatroya alıştırmazsak, bunlar yarının yitirilmiş seyircileri olacak. Üstelik bugün televizyon, tiyatro zevki kökleşmemiş sınıfta, tiyatronun gercek anlamını vermeden seyirciyi yozlaştırma yolundadır. Her ne yonden bakılırsa bakılsın, tiyatro bunalımı dönüp dolaşıp "Çocuk Tiyatrosu" dediğimiz ilk sanat eğitimine dayanacaktır" diyordu.

Çocuk tiyatrolarını teoride ve pratikte başlatan ilk kişidir Muhsin Ertuğrul. Çocuk tiyatrolarını "Yaşamın ilk sayfası" olarak görüyor ve "'çocuğun doğruyu seçme gücünü yetiştiren etkendir ve okulla eş değerdedir" diyordu. Bugün yüzbinlerce çocuk tiyatro görme olanağı bulabiliyorsa bu Muhsin Hoca'nın 1935'lerde attığı ilk kararlı adımlar sayesinde olmuştur.

70 yıllık bir yarış teknesi

Muhsin Ertuğrul, Tiyatro sanatının, sürekli değişen hükümetlerin ve onların çarpık siyasetlerinin doğrultusunda gitmesine karşı çıkmış, Devlet Tiyatrosu'nun ve Şehir Tiyatroları'nın başında bulunduğu dönemlerde politik bütün baskılara ödün vermeden karşı durmuştu. "Önce bilinmesi gereken şudur: Tiyatro, hergün değişen hükümetlerin, midecilerle dolan partilerin üstünde bir kurumdur." diyerek sanatını kısırlaştırmaya, bağımlı kılmaya çalışan politik baskıları göğüslemiştir. Yaşamı boyunca gericilerin, tiyatroyu babasının çiftliği zanneden politikacıların hücumlarına uğradı ve sık sık Şehir Tiyatroları yönetiminden uzaklaştırıldı. Bu uzaklaştırmalardan bir tanesinde (1966) "Tiyatro; hükümetlerin ve belediyelerin lütfuyla yaşayan bir arpalık değildir. Aldığı ödenek, topluma verdiği yüksek ruh ziyafetinin, seyirciye yaptığı eğitim ve kültür görevinin karşılığıdır." diyordu. 1966 yılında ayrıldığı Şehir Tiyatrosu'nun başına 1973 yılında tekrar getirildiği zaman: "Kendimi Haliç'in çürük sularına demirlemiş bir yarış teknesine benzetiyorum" diyen Türkiye Tiyatrosunun bu büyük ustası yetmiş yıllık zorlu yarışını bitirdi. Seyircilerinin alkış sesleri kulaklarımızda hâlâ çınlamaktayken öldü. Halkımızın başı sağ olsun.

40. sanat yılında "Büyük Baba" rolüne hazırlanırken (1949)

Avralıoğlu Spor Bakanlığına, Meclisin ve Hükümetin el atması gerektiğini söyledi

"Bir federasyon kurulunu çiğneyerek, güreşçiler bile yurda dönmeden soruşturma acılması, kurulumuzca tasvip edilmedi"
"Kulüplerin raporları bir tarafın görüşüdür. Genel Müdürlük Federasyonu dinleme yoluna gitseydi usul olarak sakatlık doğmazdı"

ANKARA (ÖZEL)
Eski Güreş Federasyonu Başkanı Prof. Dr. Zeki Avralıoğlu, sistemde asıl aksaklığın Bakanlığın zayıflığı olduğunu, artık Bakanlığa Meclisin ve Hükümetin el atması gerektiğini söyledi.

Gazetemizin sorularını cevaplayan Avralıoğlu, istifalarının asıl nedenini şöyle açıkladı.

"Bir federasyon kurulunu çiğneyerek, güreşçiler bile yurda dönmeden soruşturma açılması, Federasyon Kurulunca tasvip edilmedi.

"Hatalarımız olabilir. Gene de ilk soruşturma mercii, federasyon olması gerekir. Genel Müdürlük ve dolayısıyla Bakanlık Federasyonumuza karşı bir tutum içerisine girmiş olduklarını gösterdi. Biz federasyon olarak bu kanıya vardık."

Avralıoğlu, şampiyonadan öncede başarılı olup Olmamanın önemli olmadığını, esas meselenin sistem meselesi olduğunu söylediklerini belirterek, "kamuoyunu aldatacak değiliz" dedi

Amatör sporcuların madalyadan başka kazancının olmadığını söyleyen Avralıoğlu, güreşçilerin para getiren spor yapmayıp hâlâ güreşe devam etmelerinin nedeninin, gönüllerde yatan şampiyonluk hevesi olduğunu, dolayısıyla güreşçilerin ellerinden geleni yaptıklarını belirtti.

Şampiyonalara katılmama konusundaki sorumuzu da Avralıoğlu,

"Müsabakalarda mutlaka yeneceğiz diye bir şey yoktur. Biz Avrupa'yı yenerken onlar kaçmadılar, şimdi biz neden kaçalım?" şeklinde cevapladı.

TOFAŞ raporu konusundaki görüşlerini açıklayan Avralıoğlu, soruşturmanın asıl konusunur bu rapor olduğunu kendilerinin ifadesinin alınması gerektiğini söyledi. Avralıoğlu, soruşturma sürerken asıl olarak soruşturmayı etkileyecek bir konuşma yapmayacağını, soruşturma sonunda görüşlerini açıklayacağını söyleyerek,

"Şekil olarak şunu söyleyebilirim: Kulüplerin raporları bir tarafın görüşüdür. Genel Müdürlük, Federasyon dinleme yoluna gitseydi usul olarak sakatlık doğmazdı."

Avralıoğlu, aksaklıkların asıl nedeninin bakanlığın zaafı olduğunu, bu zayıf Bakanlığa artık hükümetin ve Meclisin el atması gerektiği inancında olduğunu da sözlerine ekledi.

Sporcular sezon açılış töreninde birbirleriyle tanıştılar.

Karagümrük Bayan Voleybol Takımı sezonu açtı

İSTANBUL (ÖZEL)
Karagümrük Spor Kulübü, Bayan Voleybol Takımı sezonu açtı.

Açılış töreninde bir konuşma yapan, Antrenör Tayfun Pişiren, geçen yıl alınan başarısızlığın nedenini, "disiplinsizliğe ve oyuncuların saha içinde birbirleriyle kaynaşamamalarına" bağladı. Bu yıl yapılacak olan karşılaşmalara daha iyi hazırlanarak ilk üçe girmeyi hedeflediklerini belirtti.

Daha sonra salona gidildi ve sporcular birbirleriyle tanıştırıldı. Sporcular antrenörleri Tayfun Pişiren nezaretinde bir de çalışma yaptılar.

B.Boronkay-Mimarsinan maçındaki olaylarda saha karma karışık oldu.

Bayan Voleybol Milli Takımımızın kadrosu açıklandı

ANKARA (ÖZEL)
Romanya'nın Başkenti Bükreş'te 22-27 Mayıs tarihleri arasında yapılacak Bayanlar Avrupa Voleybol Şampiyonasına katılacak Bayan Milli Voleybol Takımımız belirlendi.

Çalıştırıcılığını Cengiz Göllü'nün yapacağı Bayan Milli Voleybol Takımımızın kadrosunda şu isimler bulunuyor.

Meral, Arzu, B.Hülya Nurdan, K.Hülya, Sibel (Eczacıbaşı). Violet (B.Boronkay), Aycan, Renan, (Galatasaray), Serpil, Filiz, Alev (Kolej), Sibel (Altınyurt) Esra (Doğanspor)

Bayan Voleybol Takımımızın şampiyona ile ilgili hazırlık çalışmaları 7 Mayıs Pazartesi günü İstanbul'da başlayacak ve 10 gün sürecek

Voleybol Federasyonu yetkilileri bayan voleybolcularımızın şampiyona öncesinde Bulgaristan'da iki hazırlık maçı yapacaklarını ve daha sonra Romanya'ya geçeceklerini belirttiler. . . . .

Amatör sahalarda dostluk değil kavga havası vardı

İZZET SEFA
Sahalarda, pistlerde, karşılaşmalarda dostluk havasının hakim olması gerekirken bu haftaki amatör küme maçlarında yine çekişme, döğüş ve kavga vardı.

Ne olursa olsun kazanmak anlayışına sahip olan bir kaç futbolcunun düşünmeden yaptığı bazı hırçın hareketler sonuçta taşlı ve tuğlalı bir kavganın ortaya çıkmasına neden oldu. Futbolcular ve seyirciler birbirlerine vurdular. Sanki ortada iki düşman kuvvetin çarpışması gibi bir ortam vardı. Eğer kavga ileri görüşlü birkaç yönetici ve güvenlik kuvvetleri tarafından önlenmeseydi, herhalde ortaya hiç de hoş olmayan bir manzara çıkardı.

O anda güvenlik kuvvetleri ve bir kaç yönetici duruma müdahale ederek kavganın büyümesinin önüne geçtiler.

İnanıyoruz ki hiç bir futbolcu yaralama ya da daha kötü olayların ortaya çıkmasını istemiyor. Bu nedenle attıkları her adımı düşenerek ve hesaplayarak atmalıdır. Tabii yöneticiler, hakemler ve seyirciler de aynı şeyi yapmalıdır.

Kavga, maçı seyredenlere de sıçradı

Kısa haberler

- Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, açık artırma ve haraç mezat usulü ile 20 Temmuzda yapılan profesyonel futbolcu satışının bundan sonra kaldırıldığını söyledi. Saltık ayrıca yapılan yönetmelik değişikliği ile futbolcuların bundan böyle kapalı zarf usulü satılacağını belirtti.
- Ankara bölgesi haltercilerinin aralarında para toplayarak 19 Mayıs Sitesi içine kurdukları saunayı Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü müfettişleri izinsiz açıldığı gerekçesiyle mühürlediler.
- Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu Derneği Yönetim Kurulu Anıt Kabir'i ziyaret ederek yeni görevlerine başladılar.
- Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü İdari İşler Daire Başkanı Metin Uzun görevinden alındı. Metin Uzun bundan böyle Genel Müdürlükte müşavir olarak görev yapacak.
- Türkiye Amatör Takımlar Futbol Şampiyonası ikinci kademe maçları 11-13 Mayıs tarihleri arasında İzmir, Eskişehir, Malatya ve Van Grup Merkezlerinde 15 takımın katılmasıyla yapılacak.

Eleminasyon sistemine göre yapılacak ikinci maçların sonunda grup birincisi olarak dört takım daha sonra belirlenecek bir yerde final maçları için karşı karşıya gelecekler.

GALATASARAY BASKETBOL TAKIMININ KÜME DÜŞME KARARINI DANIŞTAY DURDURDU

ANKARA
Galatasaray Kulübü yöneticileri, basketbol takımlarına verilen iki hükmen yenilgi ile ilgili olarak itiraz hakkını kullandı ve yürütmeyi durdurma kararı aldı.

Önceki gün bir açıklama yapan Galatasaray Kulübü Avukatı Tanvel, Basketbol Federasyonunun alınan kararı uygulamaya geçmesinin beklendiğini söyledi.

Bilindiği gibi Galatasaray Basketbol Takımı lig maçlarında cezalı oyuncu oynattığı gerekçesiyle iki tane hükmen yenilgi almıştı. Danıştay'ın aldığı yeni karara göre Galatasaray Kulübü yerine Taçspor küme düşecek.

AMATÖR KULÜPLER ANLATIYOR

Tuzla Kulübü

"Belediyenin olsun, Bölgenin olsun herhangi bir yardımını görmedik"

Futbolun dışında başka bir branşta faaliyet göstermeyen Tuzla Spor Kulübü 1954 yılında kuruldu. Tuzla Bölge Temsilcisi Ekrem Koçar, "maddi imkansızlıklar bizim diğer dallarda faaliyet göstermemizi engelliyor" diyor.

Kulübün tesis olarak sadece lokali bulunduğunu belirten Koçar, "kurulduğumuzdan beri belediyenin olsun, bölgenin olsun herhangi bir yardımını görmedik. Giderlerimizi üyelerimizin desteği ile karşılamaya çalışıyoruz" dedi.

Bölgede futbol karşılaşmalarının organizasyonunun bozuk olduğuna da değinen Koçar, "Bölgede kimin adamı varsa, o kulüp kendi semtine yakın sahalarda maç yapmaktadır" diyerek bu durumun adil olmadığını belirtti.

Sporcu kartlarının verilmemesinide "Amatör futbolcunun tek dayanağının elinden alınması" olarak değerlendiren Ekrem Koçar, bu uygulama sonunda sporcuların maçlara daha çok sarılamadıklarını ifade etti.

Tuzla Kulübü Bölge Temsilcisi Ekrem Koçar

İSTANBUL'DAN İZLENİMLER

(Baştarafı 1. Sayfada)

larla sarılmıştı. Alanda oldukları yerde bekleyen askerler ve sivil polislerden başka kimse yoktu. Akşama kadar bu görünüm alana çöktü, kaldı.

DİSK yöneticilerinin üst perdeden söyledikleri yüzbinler değil, hergünkü canlılık bile yoktu alanda. Taksim, 1 Mayıs 1979 gününü yaşamadı.

* * *

DİSK Genel Sekreteri Işıklar, "100 bin kişiyi de hapsetseler 1 Mayıs'ı Taksim Alanında kutlayacağız" diyordu günler öncesinde.

Sıkıyönetim de önlemlerini büyük sayılara göre almıştı herhalde. Sokağa çıkma yasağına uymadıkları için gözaltına alınanlar önce İnönü Stadına götürülüyor, burada toplandıktan sonra Davutpaşa Kışlası'na sevkediliyorlardı.

Dün akşama kadar stada götürülenlerin sayısı 300'ü bile bulmadı. Tüm İstanbul'da gözaltına alınanlar ise 1000'i geçmedi.

Tedbirsiz davranan az sayıdaki sade vatandaşı saymazsak, günlerdir Moskova'nın ve TKP'nin emirleriyle kargaşalığa sürüklenenler bu kadardı işte.

* * *

Öğleye doğru Merter'deki DİSK Genel Merkezi'nin önünde 250 kişilik bir grubun toplandığı görüldü. Bu grubun içinde Behice Boran ve arkadaşları da vardı. Kısa bir süre sonra polis ve askerler bu grubu sardı ve "teslim olun" çağrısı yaptı.

Behice Boran iki elini açıp kollarını havaya kaldırırken, yanındaki arkadaşları da kollarını kaldırıyor ancak çekine çekine yumruklarını sıkmaya çalışıyorlardı.

Aynı saatlerde ise Pangaltı'da bir apartmanda toplanan 87 kişi daha kapıdan çıkar çıkmaz gözaltına alınıyor ve cemselere dolduruluyordu. Bu arada apartmanın kapıcıları da bindirildi cemselere.

Bir yanda milyonlarca işçinin bayramı 1 Mayıs bir yanda da bunlar gibi sınıfla ilgisi olmayanların ucuz kahramanlıkları..

* * *

Bu arada bazı görevliler basın mensuplarının çalışmasını engellediler. Yer yer foto muhabirlerinin filmleri alınarak yırtıldı. Ankara'ya gönderilen gazete paketlerimiz Kabataş iskelesinde "yasak" denilerek yırtıldı, yerlere saçıldı. Yetkililere soruyorduk, "Hayır efendim böyle şeylere karşıyız" diye cevap veriyorlardı.

* * *

Dün güvenlik görevlilerini uğraştıran önemli bir sorun vardı: Çocuklar

Evde oturmaktan bıkan çocuklar akşamüstü sokağa çıkıp top oynamaya başladılar. Görevliler çocuklarla bir türlü başedemediler. Önce evlerine gitmelerini söylediler ama çocuklar dinlemeyince "sonra sizi de Kışla'ya götürürüz ha" diye çıkışmaya başladılar.

* * *

Öğleden sonra Kadıköy semalarında ilginç bir cisim görüldü. Bu üzerinde 1 Mayıs yazan büyücek bir balondu.

Aslında bu balon 1 Mayıs'ı bir iç kargaşalık ve Rusya'ya hizmet günü yapmaya çalışan TKP ve onun kışkırtmasına gelen DİSK yöneticilerinin halini de gösteriyordu.

Halk kışkırtıcılara "hayır" dedi ve balon söndü.

* * *

4,5 milyon İstanbullu 1 Mayıs'ı evlerinde geçirerek kışkırtmalara alet olmadı. Milyonlarca işçi, sorumlulukla hareket etti ve bayramını sınıf sorumluluğu ve ciddiyeti içinde kutlayamamasına neden olan Moskovacı kışkırtıcılara karşı öyle bir öfke duydu ki, unutulur gibi değil.

Halk, kışkırtıcıları yalnız bıraktı

(Baştarafı 1. Sayfada)

kimseyi katamadıkları yürüyüş ve toplantılara da halk rağbet etmedi. Yer yer çatışmaların çıktığı gösterileri halk seyretmeye bile gitmedi.

PARSELLENMİŞ BİR ŞEHİR, HALKTAN ESER YOK

Sabahın erken saatlerinden itibaren, sahte TKP taraftarları Konak Meydanında toplanmaya başlarken, Devrimci Yol ve Kurtuluş taraftarları da Karşıyaka'daki miting alanına gelmeye başladılar.

İzmir halkı ise, dün seyretmek için bile sokağa çıkmadı.

Sokaklar «bomboş», dükkanların çoğu kapalıydı. İzmirliler, bir gün öncesinden itibaren şehri terk etmeye başlamışlardı.

İzmir sokaklarında ve miting meydanlarında halktan eser yoktu.

MOSKOVACI GÜÇLER KONAK'TA

Sahte TKP yanlılarının İzmir Merkez'de düzenledikleri saat 12.00' sularında Konak Alanından yürüyüşle başladı.

Düzenleme Komitesi 12.00'ye doğru, valiliğe başvurarak bekledikleri bazı grupların gelmediğini belirterek yürüyüşü üç saat geciktirmek istediler. Valiliğin ancak yarım saat izin verebileceğini belirtmesi üzerine bir süre sonra yürüyüşe geçtiler.

Göstericiler yürüyüş boyunca sık sık "UDC' de birleş", "Yaşasın Sovyetler Birliği", "İGD savaş alanlarına", "TKP'ye özgürlük" şeklinde sloganlar attıkları görülüyordu.

Yürüyüş kolu saat 13.00 sıralarında Cumhuriyet Meydanına vardığında, meydan, Rus sosyal-emperyalizmine övgüler düzmek için hazırlanmış bir alan halindeydi. İGD'ye, TKP'ye ve UDC'ye ait sloganların atıldığı meydanda işçi sınıfına ait hiç bir slogan yoktu.

DİSK'ten atılan 3 sendika, Maden-İş, Baysen-İş ve Banksen'den başka Petkim-İş İzmir ve Mersin şubeleri, Türk-İş'e bağlı Petrol-İş İzmir Şubesi, Devrimci Toprak-İş Söke Şubesi Aster-İş Genel Merkezi, Türkiye Yazarlar Sendikası ile bazı fabrikalar adına 20-25 kişilik gruplar katıldı.

Tariş Üzüm Tariş Zeytinyağ ve Billur Tuz fabrikaları flamaları altında 25-30 kişilik gruplar yürüdü.

Çerkezköy işçileri pankartı altında yürüyenlerin sayısı 30-40 kadardı

6000 kişilik Erdemir Fabrikasının pankartı altında ise sadece 25-30 kişi vardı.

DEĞİŞTİRME BİRLİKLERİ

Konak meydanında başlayan yürüyüşte 50 kişilik küçük grupların Cumhuriyet Alanına gittikten sonra tekrar Konak alanına dönerek yeniden yürüyüşe katıldıkları ve böylece daha kalabalık görünmeye çalıştıkları gözleniyordu.

Bazı İGD'lilerin ellerinde de Küba bayrakları göze çarpıyordu.

Bazı CHP'li ve AP'li parlamenterler de mitingi uzaktan izlediler.

TÜRKLER'İN KONUŞMASI EFENDİYİ TEMİZE ÇIKARMA TELAŞI

Maden-İş Genel Başkanı sıfatıyla Cumhuriyet Alanında bir konuşma yapan Kemal Türkler, konuşmasında en fazla Sovyetler Birliği ile dostluk ve saldırmazlık anlaşmaları yapılması için "savaşım" görevi üzerinde durdu.

Herkes biliyor ki, İran, Irak ve Türkiye'nin doğusundaki son gelişmelerin ardında yalnızca ABD emperyalizmi vardır. CIA vardır, tüm gelişmelerin tertipçisi Orta Doğu'daki petrol kaynaklarını denetimi altına alma çabasındaki ABD emperyalizminden başkası değildir" şeklinde konuşan Türkler' in Sovyetler Birliği'nin Doğudaki bölücü faaliyetlerini gözardı etmek için çabaladığı gözleniyordu.

Türkler, konuşmasında DİSK yöneticilerini de "beceriksizlikle" suçlayarak şunları söyledi:

"DİSK yöneticileri sorumsuz tutumları ve zamansız çıkışlarıyla fiilen olanaklı olmasına karşın, 1 Mayıs'ın İstanbul'da kutlanmasını olanaksız hale getirdiler. Antidemokratik baskı ve uygulamalara zemin hazırladılar.

DİSK'E SAHİP ÇIKMA ÇABASI

Mitinge katılan sendikalar arasında, sahte TKP'nin yönetiminde olmayan sendika yoktu. Alanda büyük bir DİSK pankartı göze çarpıyordu.

TKP'lilerin, DİSK'in katılmama kararı aldığı bu mitinge örgütün adını kullanmaya özellikle dikkat ettikleri, böylece DİSK'e sahip çıkma çabası içinde oldukları gözleniyordu.

Mitinge katılanların, büyük çoğunluğunun Türkiye'nin çeşitli yerlerinden toplanıp getirilen İGD'lilerden oluştuğu göze çarpıyordu. Meydanda, 25'ten fazla İGD' şubesinin pankartını saymak mümkündü. Bursa ve İnegöl İGD şubeleri, meydana "Eli kanlı köpek Doğu Perinçek" sloganı atarak girdikleri görüldü.

KARŞIYAKA'DAKİ MİTİNG

Halkın Kurtuluşu, Dev-Yol ve Kurtuluş grubu taraftarlarının Karşıyakada yaptıkları gösteriye de bu grupların taraftarları dışında halktan ve işçilerden kimse katılmadı. Grupların zaman zaman aralarında, kortejin sırası, konuşmacıların ve sloganların tespiti konusunda çatıştıkları ve tartıştıkları görüldü. Miting sırasında Kava grubu taraftarlarının Kürtçe pankart taşımaları ve slogan atmaları üzerine polisin bu gruptan bazılarını gözaltına aldığı bildiriliyor.

Mitingde, Halkın Kurtuluşu taraftarlarının "Yaşasın 1 Mayıs Taksim direnişimiz" şeklinde slogan atması dikkati çekti. Karşıyaka mitingine yaklaşık 10 bin kişinin katıldığı tahmin ediliyor.

ANKARA'DA KORSAN GÖSTERİLER

Ankara'da 1 Mayıs dolayısıyla özellikle kenar mahallelerde sıkı güvenlik önlemleri alındı. Sabahın erken saatlerinden itibaren helikopterler şehri tepeden gözlemeye başladı. Buna karşılık merkezi yerlerde dikkat çekici bir güvenlik önlemi görülmüyordu.

● Sayıları 500'e yakın ve çoğunluğu Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrencisi olan Halkın Kurtuluşu ve Devrimci Yol taraftarları dün saat 11.30 civarında Dikmen'de korsan gösteri yaptılar. Dikmen Zeki Bey durağında ana caddeyi ve caddeye açılan sokakları kesen Devrimci Yol ve Halkın Kurtuluşu taraftarları yollara içine taş doldurulmuş çöp bidonlarından barikatlar koydular ve lastik yaktılar.

Halkın tedirgin olduğu gösteride, "Mahir Hüseyin Ulaş kurtuluşa kadar savaş, faşizme ölüm halka hürriyet, tek yol devrim, yaşasın 1 Mayıs" sloganları atıldı.

Üç dakika kadar süren gösteriden sonra 35 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

● Dikmen'de Ata Mahallesinde biri kız dört kişi polisle silahlı çatışmaya girdi. Bunlardan biri yaralı olarak kaçtı, üçü yakalandı. Bir silah ele geçirildi.

● Ankara Kızılay Yüksel caddelerde saat 14.00 sularında 1 Mayıs afişi asan 20 kişi gözaltına alındı.

Gözaltına alınanların çokluğu karşısında, Sıkıyönetim daha önce gözaltına alınmış olanlardan 400 kişiyi serbest bıraktı.

● Dev-Genç, Kurtuluş ve Halkın Kurtuluşu taraftarları "kurtarılmış bölge" ilan ettikleri Tuzluçayır'da 1 Mayıs'ı kutlamak için korsan miting yapmak isterken, güvenlik kuvvetleri ile çatıştılar.

Mahalle halkının anlattığına göre dışarıdan getirdikleri taraftarlarıyla Tuzluçayır'da ve civar mahallelerde korsan miting yapmak isteyen sahte solcular önce barikatlar kurarak gösteri yaptılar. Polis ve askeri kuvvetlerin olaya müdahalesi sonucu silahlı çatışma çıktı. Çatışmada, biri ağır olmak üzere 4 kişi yaralandı. Olaydan sonra güvenlik kuvvetleri Tuzluçayır Semtinde ev ev arama yaptılar. Kimliksizleri, şüphelileri ve yabancıları gözaltına aldılar. Gözaltına alınanların sayısının 200 olduğu bildirildi. Aramalarda üç tabanca, bir de dinamit lokumu bulundu.

● 1 Mayıs nedeniyle korsan gösteri düzenleyenlerden, 8'i kız olmak üzere, toplam 119 kişi gözaltına alındı.

SAMSUN'DA

Daha önce Kurtuluş ve Dev-Yol gruplarınca ortak olarak yapılmak istenen mitingle ilgili olarak iki grup anlaşamayınca, iki ayrı miting yapıldı. Kurtuluşçuların düzenlediği mitingin başlayacağı sırada göstericilerle polis arasında tartışma çıktı. Bu arada polislerin havaya ateş açtıkları görüldü.

Kurtuluşçuların alanı terketmesinden sonra Dev-Yol miting alanına girdi. Her iki mitinge de katılanların sayısının son derece az olması dikkati çekiyordu.

1 Mayıs'la ilgili yapılan mitinglerin olduğu sırada çeşitli yerlerde çıkan olaylarda 5 kişi yaralandı. Bu arada dükkanının önündeoturan Zekeriya Uysal adındaki bir şahsa ateş açıp yaraladıktan sonra kaçanlardan 10 kişi Bafra'da yakalandı

Öte yandan, 1 Mayıs mitingiyle ilgili olarak önceki gece afiş asarken yakalanan 13 kişi gözaltına alındı. İçlerinde TÖB-DER Başkanı Abdurrahim Aksoy'un da bulunduğu izinsiz bildiri dağıtmaktan dolayı gözaltına alınan 57 kişi ise serbest bırakıldı

RİZE'DE

Rize'de düzenlenen 1 Mayıs mitingine katılanlardan bir grup otobüsle Çayeli'nden geçerken çatışma çıktı, 14 yaşlarında bir çocuk yaralandı. Olaydan sonra komandolar, "Kaymakam istifa" diye bağırarak, daha sonra CHP İlçe binasını taşladılar. Bu arada gözaltına alınanlar oldu. Otobüslerde yapılan aramalar da da 2 tabanca ile taş ve sopalar ele geçirildiği bildirildi.

ÇORUM'DA

Çorum'da 1 Mayıs mitingi düzenlemek isteyen Halkın Kurtuluşu ve Dev-Yol gruplarına miting için izin verilmedi. Bunun üzerine 150 kişilik bir grup, izinsiz gösteri yapmak amacıyla Milönü Mahallesinde toplanarak şehir merkezine doğru yürüyüşe geçtiler. Ancak göstericiler polis ve jandarma tarafından dağıtıldı.

Çorum'daki olaylar sırasında göstericilerden biri silahla, iki polis memuru da atılan taşlarla yaralandı.

MERSİN'DE

1 Mayıs nedeniyle düzenlenen mitingde Kürtçe pankartlar taşıyan ve Kürt askeri elbisesi giyen 108 kişi gözaltına alındı. İçel Valisi Naim Cömertoğlu, gözaltına alınanlardan 18'inin kız, 23'ünün de peşmerge kıyafetli olduğunu bildirdi.

AĞRI'DA

Ağrı'da önceki gece 1 Mayıs'la ilgili afiş asan 4 kişi gözaltına alındı.

Ağrı'nin Taşlıçay İlçesinde biri Atatürk İlkokulunun bahçesinde diğeri de İlköğretim Müdürlüğünü arkasındaki boşlukta olmak üzere iki patlama oldu. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı. Patlamalarla ilgili olarak üç kişi gözaltına alındı.

MURGUL'DA

Artvin'e bağlı Borçka İlçesinin Murgul bucağındaki 1 Mayıs mitinginden dağılanlara ateş açıldı. Açılan ateş sonucu beşi öğrenci olmak üzere 6 kişi yaralandı. Yaralılar, hastanede tedavi altına alındı.

DİĞER YERLERDE

Eskişehir, Rize, Antalya, Adana, Tarsus, Gümüşhane, Nazilli, Çorlu, Kırklareli, Sinop, Amasya, Ordu, Aybastı, Giresun, Antakya, Şavşat, Varto, Kırşehir, Denizli, Burdur, Manisa, Soma, Uşak, İskenderun, Dörtyol, Kırşehir, Edirne. Zonguldak'ta düzenlenen mitinglerde sönük geçti. Halk bu il ve ilçelerdeki mitinglere de ilgi göstermedi.

Öte yandan, miting yapılan şehirlerde yer yer küçük çapta olayların çıkması nedeniyle halk büyük bir tedirginlik içindeydi.

Tokat'ta daha önce yapılacağı bildirilen miting iptal edildi.

Denktaş-Kipriyanu görüşmesi BM karargahında yapılacak

LEFKOŞE (AA)

17-19 Mayıs tarihleri arasında yapılacak olan Denktaş-Kipriyanu görüşmesinin, Genel Sekreter Waldheim'in gözetiminde Kıbrıs'taki BM Genel Karargahında yapılacağı resmen açıklandı.

İstanbul'da gösteriye kalkışanlar...

(Baştarafı 1. Sayfada)

yüş yapmak istedikleri söylenen 60 genç gözaltına alındılar.

Gözaltına alınanların bir bölümü Dolmabahçe'deki İnönü Stadına götürülürken, bir bölümü de Davutpaşa Kışlasında tutuldular. İnönü Stadında toplananlar daha sonra Davutpaşa'ya gönderildiler.

TAKSİM ALANI BOMBOŞ

Dün İstanbul'un bütün meydanları gibi Taksim Alanı da bomboştu. 50'ye yakın tank ve zırhlı aracın yerleştirildiği Taksim'de çok sayıda jandarma ve polis bekliyordu.

İntercontinental Oteli, Sular İdaresi gibi yüksek yerlerde uzun menzilli silahlar taşıyan sivil polisler ile askerler bulunuyordu. Yüksek rütbeli komutanlar ise Atatürk Kültür Merkezinde karargah kurdular.

Bu arada Taksim'e çıkan bütün yollar dikenli tellerle kesildi. Bu yollarda da tanklar ve askerlerle tertibat alındığı görülüyordu.

CADDELERDE DURUM

Ana Caddesinde de tankların ve askerlerin mevzilendirildiği görülüyordu. Askerler çeşitli nedenlerle sokaklarda bulunan arabaları arıyor ve kimlik kontrolü yapıyorlardı.

Bu arada büyük caddelere açılan sokakların girişinin de zırhlı araçlarla tutulduğu ve buralardan geçiş izni verilmediği görüldü.

MERTER'DE 250 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Dün sabah Merter'deki DİSK Genel Merkezi önünde toplanan aralarında TİP Genel Başkanı Behice Boran'ın da bulunduğu 250 kişi emniyet kuvvetleri ve jandarmalar tarafından gözaltına alındı. Topluluğun otobüslerle Davutpaşa Kışlasına götürüldüğü öğrenildi

TİP Genel Başkanı Boran, gözaltına alınmadan önce yaptığı açıklamada "hükümetin sıkıyönetim aracılığı ile yürüttüğü baskı politikasını protesto" gerekçesiyle sokağa çıkma yasağına rağmen, sokağa çıkacağını söylemişti.

Bu arada Merter Kültür Derneği'nde arama yapan polis ve jandarmalar burada bulunan yayınlara el koydular.

AHMET KAÇMAZ'DA GÖZALTINA ALINDI

Öte yandan TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'da gözaltına alındı. Dün öğlene doğru Kaçmaz'ın evine gelen polisler kendisini götürdüler.

Ahmet Kaçmaz önceki gün bir açıklama yaparak, " 1 Mayıs günü 1 Mayıs Alanında olacağız" demişti.

PANGALTI'DA 87 KİŞİ YAKAKANDI

Pangaltı'da ise 87 kişi bir apartmandan çıkarken yakalandılar. Topluluğun barındığı apartmanın 2 kapıcısı da gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar İnönü Stadına götürüldüler.

ANADOLU-HİSARI'NDA

Anadoluhisarında da sokağa çıkma yasağını ihlal ettikleri gerekçesiyle 17 kişi gözaltına alındı. NATO yolu Hekimbaşı Çiftliği civarında yakalanan kişiler Ümraniye Karakoluna götürüldüler.

BEŞİKTAŞ'TA

Beşiktaş civarında yakalanan 8 kişinin ise Beşiktaş Emniyet Amirliğine götürüldüğü bildiriliyor.

ŞİŞLİ'DE

Okmeydanı Halide Edip Caddesinde de 40 kişi yakalandı. Gene Şişli civarında gözaltına alınan 22 kişi Şişli Karakoluna götürüldü.

BAYRAMPAŞA'DA

Bayrampaşa'da ise yürüyüş yapmak istedikleri söylenen 60 kişilik bir grup gözaltına alındı. Yaşları 17-20 arasında bulunan gençlerin 66.Tümen Komutanlığına götürüldüğü öğrenildi.

GÜNGÖREN'DE

Güngören'de ise 9 kişinin gözaltına alınarak Davutpaşa Kışlasına götürüldüğü bildirildi.

NİŞANTAŞI'NDA

Nişantaşı Dikilitaş civarında ise 38 kişi yakalanarak önce Dikilitaş Karakoluna, oradan da İnönü Stadına götürüldüler.

VAKKO ASFALTINDA

Londra Asfaltı Vakko asfaltında bazı grupların toplanması üzerine buraya gelen güvenlik kuvvetleri 25 kişiyi gözaltına aldılar. Gözaltına alınanlar Davutpaşa Kışlasına götürüldüler.

KASIMPAŞA'DA

Kasımpaşa Güllehane Sokaktaki hanlarda yapılan aramalarda 50-60 kişinin yakalandığı öğrenildi

TİKP İL MERKEZİNDE ARAMA

Dün sabah Türkiye İşçi Köylü Partisi İstanbul İl Merkezine gelen bir grup polis binanın dışında asılı bulunan parti bayrağının kaldırılmasını istediler. İl Yöneticilerinin bu isteğin yaşalara uygun olmadığını belirtmesi üzerine polisler bu sefer de binada arama yaptılar.

Bu boş meydanları kim hazırladı?

(Baştarafı 1. Sayfada)

Suskunluk, yavaş yavaş yerini öfkeye bırakmaktadır. Dün İzmir'de Konak Meydanında "Yaşasın Sovyetler Birliği" sloganlarıyla yürüyüş yapanlar, sanmasınlar ki Türkiye halkı bunlara sonuna kadar seyirci kalacak.

İzmir'de kimse sokağa çıkmadıysa bunun bir sebebi vardır. İGD'lilerden ve sahte solcu çetelerden başkası dün sokaklarda değildiyse bunun bir manası vardır.

Demir Döküm işçisi 1 Mayıs'ı kutlamayı en çok hak edenlerdendi, ama kutlayamadı. Kutlamak istemezmiydi. Tabii ki isterdi. İşçi sınıfımız, sınıf kardeşliğinin ne demek olduğunu iyi bilir. Meydanları doldurup gür sesiyle dünyanın dört bir yanında baskı ve sömürüye karşı mücadele eden kardeşlerini selamlamak ister. Bağımsızlık ister, özgürlük ister, barış ve birlik ister.

Ama dün meydanlarda toplanamadı, gür sesiyle haykıramadı.

Dün İstanbul'da meydanlar boştu.

Dün İzmir'de, Mersin'de birçok şehirde işçi sınıfı meydanlara çıkmadı.

Kim hazırladı bu boş meydanları?

Önce Moskova Radyosu, sonra İsmail Bilen'in Bizim Radyosu, daha sonra Türkiye'deki Sovyet beşinci kolu harekete geçti. Sloganları "Haydi Savaş Alanına"ydı. Maceracıları da kışkırttılar. DİSK yöneticileri de bu koronun içindeydiler. Amaçları işçi sınıfımıza, halkımıza 1 Mayıs'ı zehir etmekti. Bu meydanları onlar hazırladılar. Olanlar Türkiye halkının gözü önünde cereyan etti.

Artık tehlikenin Sovyetler Birliği'nden gelmediğini söyleyenler kafalarını kumdan çıkarmalıdır. Ülkemizde kışkırtmanın başını Brejnev'lerin çektiğini görmemek için kör olmak gerekir. Ecevit'in göremediğini halk görmeye başladı.

Günümüzün görevi Sovyet yıkıcılığına ve faşist teröre karşı birleşmektir. Bu birlik ihtiyacı gündeme gelmiştir. Hangi parti ve düşünceden olursa olsun, bütün halkımız bunu yürekten istemektedir. Ecevit'de dahil ayağı Türkiye toprağına basan bütün güçler bu isteğe kulak vermelidir.

Demir Döküm'ün, Ereğli'nin, İsdemir'in demir yürekli işçileri 1 Mayıs'larda alanları doldurmak istiyor. Bugün meydanları kargaşalığa boğanların yerini işçi sınıfımız mutlaka alacaktır.

Bu meydanlar boş kalmayacaktır. İşçi sınıfımızın bağımsızlık, birlik ve özgürlük türküleri çok yakın bir gelecekte Türkiye'nin bütün meydanlarından yükselecektir.

Bursa'da gazetemizin...

(Baştarafı 1. Sayfada)

larına el konulmuştur, inceleyeceğiz, gerekirse üç dört gün sonra veririz, o zaman satarsınız" dedi.

Bu Anayasa'ya aykırı ve kanunsuz uygulamayı ilettiğimiz İçişleri Bakanı Güneş, "olmaz böyle şey" diyerek, Bursa'ya durumun sorulması ve gazetelerin geri verilmesi için talimat verdi.

Ayrıca bu uygulamayı İçişleri Bakanlığı nezdinde yazılı olarak da protesto ettik.

TAŞRA DAĞITIMI ENGELLENMEK İSTENDİ

Gazetemizin dünkü nüshasının taşra baskısını il dışına çıkaran araç güvenlik kuvvetleri tarafından durdurularak gazetelerin dağıtılması engellenmek istendi.

Israrla gazetemizin "yasak" olduğunu söyleyen bir komiser, gazeteleri arabadan çıkararak yolun ortasına attı.

Olaya müdahalemiz üzerine gazetemizin taşra dağıtımı gerçekleşti.

1 Mayıs 1977 katliamında öldürülen Hacer İpek'in yerini kızımız, 1 yaşına basan Hacer İpek Albayrak aldı.

Kamer-Mercan Albayrak

TELEVİZYON

2 MAYIS ÇARŞAMBA
18.30— HABERLER
18.35— ARI MAYA
19.00— ÇOCUKLARLA BAŞBAŞA:
"Tas Çorbası" adlı çizgi bir öykü ile, okul öncesi çocuklara kukla yapımı anlatılıyor.
19.30— TÜRK HALK MÜZİĞİ
Necla Akben söyleyecek
20.00— BİR KONU BİR KONUK:
Jülide Gülizar bu kez Ankara gecekondularından konuk Gönül Aysert ile söyleşecek.
20.30— HABERLER
21.15— MİNİK KONSER
21.30— GALLER-BATI ALMANYA FUTBOL MAÇI:
Naklen yayınlanacak

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış,
05.05 Türküler,
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.04 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
11.20 Solistler Geçidi
11.45 Türküler
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
14.32 Türküler
15.01 Şarkılar
15.20 Hafif Müzik
15.40 Türküler Geçidi
16.05 Hafif Müzik
16.45 Türküler
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf Lafı Açar
19.00 HABERLER
20.02 Çocuklar İçin On Dakika
20.12 Hafif Müzik
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler Geçidi
21.02 Konuların İçinden
21.30 Şarkılar
21.45 Türküler
23.00 HABERLER
23.10 Beraber ve Solo Şarkılar
00.02 Unutulmayanlar
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.50 Türküler
11.05 Meral Uğurlu'dan Şarkılar
11.25 Hafif Müzik
11.40 Yaşayan Hukuk
12.00 Küçük Konser
12.20 Şarkılar
12.40 Yörelerimiz, Ezgilerimiz, Geleneklerimiz
13.15 Çeşitli Klasik Müzik
13.30 Olayların İçinden
16.00 Türküler
16.20 Arkası Yarın
17.00 Büyük Eserler
18.00 Yurttan Sesler
18.30 Anıların Getirdikleri
18.50 Hafif Müzik
19.30 HABERLER
19.30 Hafif Müzik
20.00 Karma Fasıl
20.45 Türküler
21.00 Radyo Tiyatrosu
22.00 Türküler Geçidi
22.30 Solistlerden Seçmeler
23.30 HABERLER
23.35 Çeşitli Sololar
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.03 Barok Müzik
10.00 Senfonik Müzik
10.45 Saz Eserleri
11.00 Öğleye Doğru
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
19.00 Bir Konser
20.30 Caz Ustaları
21.00 Çağlar Akımlar ve Müzik
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Çarşamba Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

Aydınlık
Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR
Sahibi: BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına FERİT İLSEVER
Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Adres: Nuruosmaniye C. d. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İ+. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA
BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 — 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 17 493
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 77/10 Tel: 39 00
YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78 6 Frankfurt / M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 00 322 6 472 120
İSVEÇ: Luntmakargatan 58 11 358 Stockholm Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr. 53 Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1 1020 Renens Tel: 34 21 72
ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL
Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.
İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (santimi) 250 TL
3.5.7. sayfalar (santimi) 300 TL
Yayın İlanı (santimi) 100 TL
" " (Yayın Sayfasında)(santimi) 30 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 snt.) 350 TL
Küçük İlanlar (kelimesi) 5 TL
22340 - 402

Fark edilmeyen zenginliğimiz

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

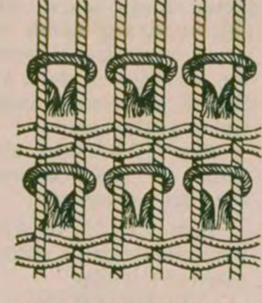

Hazırlayan:
ERDOGAN ILDIZ
Halı Eksperi

HALI

Öz kaynaklarımız kaliteli üretim için elverişlidir

(2)

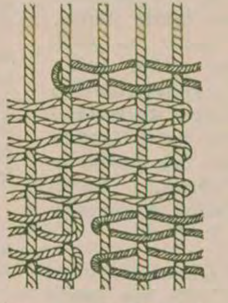
MİLLİ DÜĞÜMÜMÜZ

TİCARİ DÜĞÜM

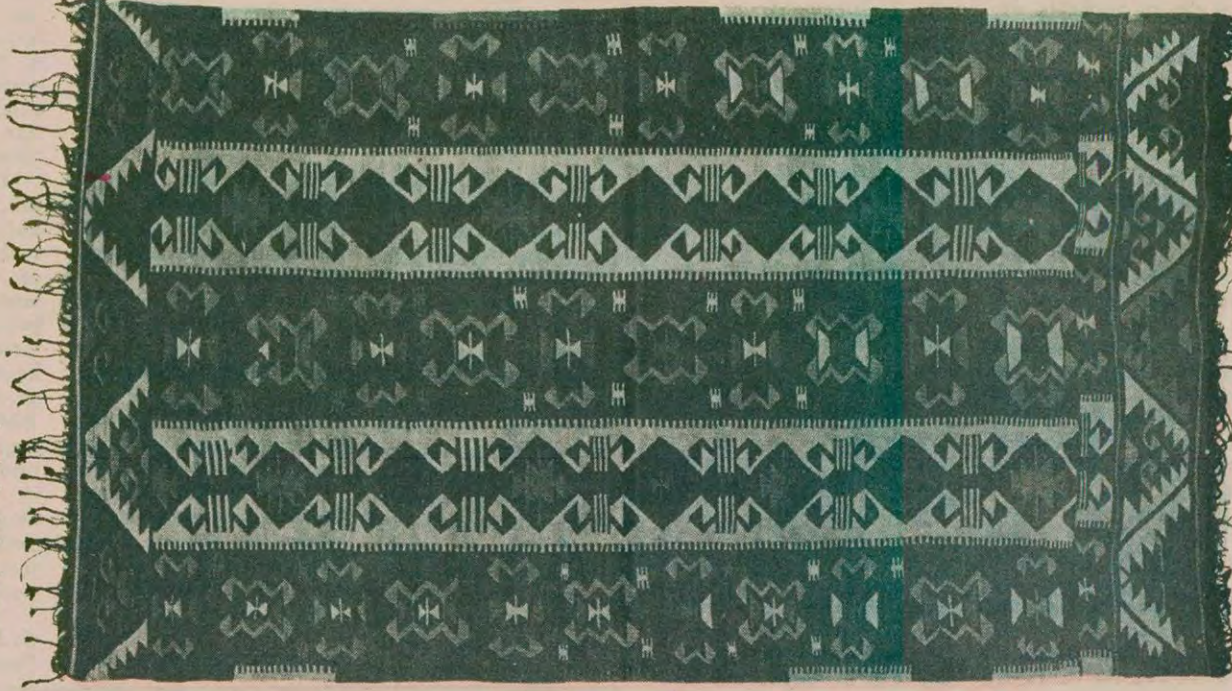
TİCARİ DÜĞÜM

KİLİM DOKUMASI

BİZİM OLANA SAHİP ÇIKALIM

Emperyalist ticaret ve kültürün yönlendirmesi neticesi bilhassa 1940'lardan sonra halıcılığımıza kötü malzeme ve teknikler süratle girmişler ve halende girmekteler. Bizim olan iyi değerlere sahip çıkarak batının teknolojisini uzun vadedeki çıkarlarımıza uygun olarak kullanıp, bu tür tertiplerle mücadele etmeli, kaliteli üretimi artırmalıyız. Bu konuyu iyi anlatabilmek için bir misalden faydalanalım. Bugün sadece dış satıma dönük olarak üretilen Kayserinin Filoş halıları, malzemenin ve boyanın iyi olmaması neticesi kısa zamanda yıpranacak, bir onbeş yirmi sene sonra halıcılığımız için yüz karası olacaklardır. Halbuki şu anda, bu tür halılar yapılan cazip, renk, motif ve işçilik sayesinde çok iyi satılıyor. Meseleyi uzun vadede düşündüğümüzde bu tür çabuk kazanç ve satım hırsının hiçte memleketimize hayırlı olmadığı anlaşılır. Ayrıca bu tür göz boyama türünden yapılan halıdaki o güzelim işçiliğe yazıktır.

BOYANIN NEVİİ VE KALİTESİ

Boyalarıda iki sınıfta toplamak mümkündür. A) Tabii boyalar B) Sentetik boyalar.

Tabii boyalar çevredeki otlardan, köklerden, hayvanlardan, böceklerden elde edilen boyalardır. İyi yapıldığında çok dayanır solmaz, kullanıldıkça güzelleşir, ve değeri artar. Nelerden bu tür boyaların elde edilebileceğini bir kaç örnekle belirtelim. Soğan kabuğu çok güzel kırmızı, kahverengi ve bu renklerin değişik tonlarını verir. Zerdeçal ve safran çok iyi sarı ve tonlarını, boya kökü kahverengi ve kırmızının muhtelif tonlarını, kına kızılı ağaç yosunu pembeyi verir. Yüz yılımızın başlarında emperyalistler ürettikleri boyaları satabilmek için tabii boyaların çok külfetli yapıldığı tezinden hareketle bir çok yörede kök boyaların yapımını durdurmuşlar bu tezden hareketle bilhassa Cumhuriyet'ten sonra halıcılığımızı boyada dışarıya bağımlı şekle getirmişlerdir. Şu anda dünyada her tarafta iddia edilen tez halıların tabii boyalarla yapılamayacağı tezidir. Halbuki tabii boya yapmak o kadar da zor olan bir şey değildir, yeterki kolay olan dışarıdan alma alışkanlığını bırakalım, eski tabii boya formüllerini tekrar islah edelim.

Sentetik boyalardan kurtulup, tabii boyaları halıcılığımıza soktuğumuzda, hemen hemen aynı miktarda emekle, yaratılan mali değeri birkaç misli artırabiliriz. Bu konuda gözden kaçırılmaması lazımdır. Çünkü hem döviz vermiyoruz kullandığımız boyalara.hemde bu tür boyalar halının değerini uzun vadede birkaç misli artırıyor, böylece yurt ekonomisine iki türlü faydalı oluyorlar.

İpi ve boyaları böylece anlattıktan sonra gelelim işçiliğin önemine.

İŞÇİLİK (DÜĞÜM) NEVİİ VE KALİTESİ

Halı litaratüründe genellikle düğüm tarzları iki grupta toplanmaktadır. 1– Milli düğüm 2– Ticari düğüm. Birinci gruptaki düğümlere a) Türk düğümü b) Göredes düğümü c)Çift düğümde denilir.

İkinci gruptaki düğümlere a) İran düğümü, b) Sena düğümü, c) Tek düğümde denilmektedir. Sınıflamayı Türk ve İran düğümü diye yapmadık, zira her iki memlekette de iki tür düğüm tarzı kullanılmaktadır. Hangi yörede ticari halılar gelişmişse o yörede ticari düğümler gelişme yoluna gitmişler, günümüzde halen de işçilik değiştirme çabaları sürmektedir.

Bu konuya böylece bir açıklık getirdikten sonra gelelim esas mühim olan mevzuya. Şu anda yurdumuzda genel eğilim sık düğümlü, yoğun işçilikli İran ve Kafkas kopyası halılar yönündedir. Bunu süratle bu etkilerden kurtarıp normal bir işçilikle düzgün ve ölçülü iş yapıp anormal bir efor sarfetmeden emeğimizin değerini fazlası ile alabiliriz. Çünkü dünyada şu anda aranan halıda ince işçilikten başka ölçülü iş, iyi malzeme, cazip kaliteli renkler ve öz desenlerdir. Yani tüm değeri ince işçilikte toplayıp sadece bu konuya ağırlık vermek insanımızın emeğine yazık etmektir. Bir başka hususta halıya verilecek işçiliğin üretim kapasitesi göz önüne alınarak verilmesi durumudur. Emek yoğun halılar sadece bir sınıfın isteklerine cevap verecek özelliklerdedir. Halbuki üretim tüm sınıflara hitap edebilmeli ve yaygın olmalıdır. Yaş mevzuunda göreceğimiz gibi, bu tür yaygın kullanımla eskiyen halıları, yine çok iyi fiyatla dışarıya satmamız mümkündür, diğer yandan eskimiş halısını satan vatandaş elde edeceği parayla yeni bir veya birkaç iyi halı olabilecektir.

DESEN

Desenlerde iki grupta toplanabilinir. a) Milli yöresel desenler b) Çalma ticari desenler. Halı dokunan her yörenin bayrak gibi değişmeyen milli bir desen ve renk kampozisyonu vardır, bu tür desenlere milli desenler denilir. Bu tür desenleri her zaman tanımak isimlerini bilmek kolaydır ve eskidikçe kıymetlenirler. Milas, Yahyalı, Taşpınar, Yağcıbedir, Döşemealtı, Kürt vs. Bu tür desenleri kızlar atalarından gördükleri gibi kendi zevkleri ve anlayışlarını da katarak dokurlar. Bu sebepten hepsinin ayrı bir karakter yapısı bulunur. Ticari çalma desenlerde, o günün modasına göre bir desinatörün çizdiği renk ve desenleri yapmak mecburiyetindedir kız. Bu tür halılarda sanatsal, folkloral özellikler pek azdır. Çalışmalarımız belli başlı milli desenlerimizi geliştirici bu desenlerimizdeki renk kompozisyonlarını islah etme yönünde olmalıdır. Çünkü desenler ne kadar milli, işçilik ne kadar ince olursa olsun berbat renkkompozisyonlu halıyı hiç kimse almaz. Desenin etkilediği diğer bir konuda uzun vadede eskiyen bu tür halıların değerlerinde meydana gelen artmalardır. Desenlere dikkat etmekle dış satımda en azından yüzde elli avantajlı duruma gelebiliriz.

YAŞ

Yaş, halı için mihenk taşıdır. İyi halı kullandıkça güzelleşir Kötü halı kullanıldıkça çirkinleşir. Bu gerçeğin ışığında işin uzun vadede ekonomik yönüne baktığımızda bir takım gerçekleri daha iyi görürüz. Bu gün iç piyasaya hitap eden halılarımız genellikle, insanımızın kullanmasını mutakip hemen hemen yok pahasına yurt dışına satılmakta veya evlerde yıpranıp gitmektedir. Halbuki akıllı bir piyasa şekillendirmesi ve reklamla halkı aydınlatıp, halılarda kaliteleri, maksimum seviyede kullanıp tekrar satmaya göre ayarlarsak, sonuçtan bir kaç misli karlı çıkabiliriz.

Halıcılığımızda en geri kalmış mevzulardan biri halının pazarlamasıdır. Bu sebepten bu konuyu da ayrı bir paragraf olarak anlatacağım.

PAZARLAMA

Bu konuyu A sından Z sine tekrar planlayıp üretilen bu milli değere sahip çıkmak lazımdır. Üstteki beş paragrafta belirtilen şekilde dokunan halılarımıza ilk önce kullananın sahip çıkması lazımdır. Yurdumuzda yanlış kullanım neticesi milyonlarca liralık değer heba olmaktadır. Bunun için halı satıcılarının gerekli bilgileri kullanana aktarabilmeleri için onların gerekli bilgileri elde edebilmelerini kolaylaştıracak yayınlara öncelik tanımalıyız, diğer yandan kendi insanımıza milli desenlerimizin ekonomimiz içindeki yerini anlatabilmeli, halkımızda bu tür halılara talebi yaratacak modayı geliştirmek için yoğun yayın yapmalıyız. Diğer yandan konunun kârlılığını kullanana anlatabilmeliyiz. Malın iç piyasada rahat satımını gerçekleştiren, Satıcısını yetiştiren, alıcısının iyi kullanım yapmasını sağlayan yayınlardan sonra ağırlık verilmesi gereken diğer mevzular sırasıyla şunlardır: Kullanılan bu halıların doğru yıkamasını yapabilecek, iyi tamirini yapabilecek kadronun oluşması için bu konuda gerekli kurslar açılmalı, konunun önemi görülmelidir. Diğer yandan düzgün şekilde eskiyen bu tür halılarımızı gerekli şekilde tanıtacak yabancı lisanlarda yayın yapılmalı, gerekli alıcının oluşması sağlanmalıdır. Bu arada bunları dışarıya satan kimselerin esas bilgileri elde edebilmeleri için bol eğitici yayın yapılmalı, satımda bürokratik engeller kaldırılmalı, konu bir bütün olarak ele alınmalıdır. Bu konuda devletimize, halıcımıza, yazarımıza, bilim adamımıza pek çok vazifeler düşmektedir.

Üreticinin bu pazarlama işlemleri içinde fazla değer alması da bu pazarlama mekanizmasının islah edilmesi neticesinde olacaktır. Köylerde dokunan her halının şu yollardan dış satımı yapılmaktadır. Dokunan halı küçük toplayıcı esnaf veya kooperatifler eli ile toptancı veya perakendeci esnafa satılmaktadır. Perakendeci esnaf genellikle komisyoncu rehberlerin aracılığı ile gelen yabancı müşteriye bu halıyı satmaktadır. Bu işlemler ve aracılar sayesinde, on bin liradan üreticiden çıkan halı yabancı müşteriye otuz, kırk bin lira arasında ulaşır. Bu kâr çeşitli kademedeki aracılar arasında bölüşülür. Esas olan bu fiyatlara satılan halının fiyatını düşürmeden bu kâr dağılımında üreticinin payını artırabilmektir.

BİTTİ

Halı yıkayıcıları: Halının değeri bu kişilerin bilgisi, maharetı ve çalışma koşullarıyla yakından ilgilidir.

HALICILIKTA KULLANILAN BOYALARIN ELDE EDİLDİĞİ BİTKİLER

Tabiatın veremeyeceği hiç bir renk yoktur.

Halı tamircileri: Yeniden kazanılan milli değerlerimizi beceren eller sağolsun!